

LO PEDRIS

94

desembre 2023

www.lopedris.cat Butlletí trimestral d'informació VILAPLANA

Edita: Lo Pedrís

Coordinació

Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizàbal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Magda Montlleó Llauradó
Núria Pujals Cabré
Roser Queralt Mestre
Mei Salvat Salvat
Teresa Serra Ferré
Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu
Carme Maigí Canalda
Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré

Portada: Júlia Guasch

www.lopedris.cat

Imprimeix: INDUGRAF OFFSET SA

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 3,00 €

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista:

CALENDARI
LO PEDRÍS
2024

Foto:
Josep
Huguet
Mendizabal

LO PEDRÍS

EDITORIAL

■ *La Redacció*

NO A LA GUERRA

Escoltant la *Cançó del soldadet* (Manel, 10 milles per veure una bona armadura - 2011) recordant *Camins de glòria* (Paths of Glory, Stanley Kubrik - 1957) o amb la recent *El mestre que va prometre el mar* (Patrícia Font - 2023) comprovem, entre altres coses, la inutilitat d'una guerra. Bé, inutilitat per a segons qui... Si anem gràntant una mica en cada conflicte present o històric, anirem descobrint que tot plegat, més enllà de les massacres, bombardejos, espolis, saquejos, invasions, genocidis o qualsevol altra forma que prengui, un conflicte armat sempre respon a interessos econòmics de clans, persones, grups o cercles que només busquen un benefici i enriquiment propi, per sobre dels pobles o les persones a qui proclamen defensar. Comprovarem com un soldat és un mer mitjà executor i sovint els objectius són valorats com assoliments i els morts com danys col·laterals; eufemismes, tot plegat, per obviar una realitat que taca de sang el camp de batalla i que no esquitxa els impol·luts despatxos dels vencedors.

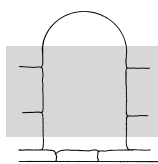
En l'actualitat, els conflictes es van mantenint, renovant i reapareixen de l'enquistament en funció de les necessitats dels poderosos. La indústria armamentista mai ha deixat de funcionar, modernitzar-se i créixer; la pobresa, el deute i les necessitats, també han augmentat.

I això no és nou, sinó que ja fa molts anys que funciona, perfectament greixat, al servei dels que mouen els fils del sistema econòmic, la industrialització, l'explotació dels jaciments, la globalització, la colonització, el descobriment de nous mons, o el nom que històricament se li vulgui donar.

Quan diem NO A LA GUERRA hem de dir NO als poders que ens volen *aborregats*, que ens diuen què hem de fer, mirar, vestir, dir o pensar! I hem de creure més en ser nosaltres mateixos en el nostre entorn relacional, de km 0, entenent que d'allà on som és a qui hem de retre el deure i el deute de procedir-ne.

Depèn de nosaltres d'aconseguir-ho: Confiem en la revolució que ha de venir! Ha de ser un NO conseqüent amb cada realitat. Ha de sortir de la intimitat de cada individu com a resposta a la seva necessitat de felicitat i de benestar, sense pressions externes, però prestant atenció al seu voltant. L'equilibri s'assolirà quan deixem de ser el què volen que siguem per ser nosaltres mateixos, amb les nostres divergències i avinences.

■ ■ ■

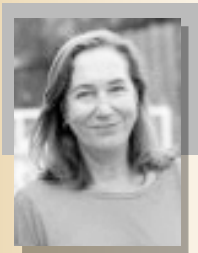

SUMARI

EDITORIAL / ENTREVISTEM a Dani i Andrea, pastors / A VEURE SI SAPS ON ÉS?	2-8
RUTES PER CAMINAR: Trescant entre la Riba i Vilavert	9
LLENGUA: La mort secreta de les paraules / IN MEMORIAM: Albert "Damo"	10-11
VA DE CINE: Seminci i Rec 23 / ECONOMIA: Macrosistema ... i petit comerç	12-15
GENT GRAN: Els beneficis de la Música... / DEMOGRAFIA / FESTA MAJOR: El Pregó	6-19
FESTA MAJOR: Imatges / AJUNTAMENT: 25N / Dia de la Gent gran	20-26
GENT GRAN: Dinar dels Jubilats / PULSÒMETRE / IGUALTAT: Activitats	27-28
ECOLOGIA: Neteja de l'entorn de la Mussara / MUSSAGATS: Les Notícies	29-31
MASOS I CASES DE LA MUSSARA: Cal Pere Rafael / Cal Piano	32-33
LA FRESCA: El Tió / ESCOLA: Halloween Competition	34-37
LA CUINA DE CASA: Corona de Nadal / PASSATEMPS	38-39

VILAPLANA

Entrevistem a

■ Isabel
Salvat
Salvat

■ Francesc
Mariné
Test

Daniel Giraldo i Andrea Klinkert Pastors

Hem quedat amb el Dani Giraldo i l'Andrea Klinkert per tal que ens expliquin com va ser fer el Camí ramader de Marina, una transhumància que va creuar tot Catalunya. Al número 88 del Pedrís ja s'havia parlat d'ells, a més d'una manera molt encertada, ja que l'article "Una família ramadera manté la transhumància al Montsant" posa el focus en la família, no sols en el pastor; i és en família com ens reben, un diumenge al matí esmorçant xurros a casa seva, amb les nenes: l'Eçkwe i la Yu'a. El que havia de ser una entrevista es converteix en una conversa de tres hores, que agafa l'hora de muntar les cabres, però el Dani ens tranquil·litza: no patiu, això s'ha de fer bé, perquè és pel poble.

I quan el Dani diu poble, es refereix clarament a Vilaplana. Els lligams de la família Giraldo amb Vilaplana queden clars des de l'inici de la conversa. Viuen a tocar del Mas d'en Cama, ens parla de persones del poble, del Moustaki... i l'Eçkwe i la Yu'a van a l'escola del nostre poble.

Tenim entès que vau començar de pastors a Colòmbia. Com vau fer cap aquí?

Ens tirava Vilaplana, coneixíem al

La família Giraldo a l'estable. En braços de l'Eçkwe, l'únic cabridet marró de tot el ramat.

Gessamí Sardà i fins i tot ens havíem mirat els galliners del carrer Jaume I per muntar una cooperativa d'habitatge. El capellà, el Manel Fuentes, ens deixava la sala parroquial per fer reunions. El punt de trobada era sempre Vilaplana. A Vilaplana ens van acollir sempre bé, i ens vam assabentar del moviment que hi havia hagut, els concerts... Estem parlant de fa 13, 14 anys; abans d'establir-nos aquí vam passar per diferents llocs i diferents projectes.

A Colòmbia ja tenia cabres, però vam venir a Tarragona, on vivia la meva mare, per aprendre a pasturar amb gossos. Jo treballava de cuiner els caps de setmana i l'Andrea feia un màster, i me n'anava entre setmana a intentar ajudar als pastors per aprendre'n, però cap d'ells volia.

Com és que els pastors refusaven la teva ajuda? Era un bon negoci per ells.

És el que pensem nosaltres, tant de bo algú ens vingués a ajudar. Però mireu, cap pastor va voler-ho i això que em vaig moure, vaig visitar pastors des de Coldejou fins al Vendrell. Hi havia com una desconfiança. Per sort, en una reunió de la Cooperativa Integral Catalana, un basc ens va dir que a Granada trobaríem a qui necessitàvem: el Rafa, un pastor anarquista que feia formatge. Vam agafar les bicis. Hi vam anar per dos dies i ens hi vam quedar quasi un any.

Era un moment important perquè molts pastors no sabien què fer amb la llet, i necessitaven aprendre a fer formatge. Vam poder veure com es començava de zero, i nosaltres vam

ENTREVISTA

aprendre molt amb el pastor, que tenia una manera d'ensenyar fantàstica: et deixava fer, deixava que t'equivoques i després et corregia. El més fort era que sense haver-te vist, tastant o mirant o olorant, sabia on t'havies equivocat.

Ara que hem fet el camí de transhumància, hem vist que ningú sap realment com es fa el formatge de cada lloc, només saben el que diu l'administració i s'està perdent tota una cultura.

Abans d'anar a Granada estàveu ja implicats en projectes d'autosuficiència?

Quan vam arribar a Tarragona, vam mirar els grups de consum que hi havia: la Xarxeta, la Gent del Camp, però vam acabar bastant cremats, perquè eren propostes urbanes i anava canviant la gent, quan algú repetia era perquè estava a l'atur. Podíem dir que eren revolucions patrocinades per l'IN-EM. Aquests moviments no funcionen, perquè la gent es cansa aviat i torna a la vida d'abans.

Vam contactar amb un centre social, una casa ocupada. Llavors vam conèixer uns nois que vivien a Duesaigües i volien fer un hort. Jo ja tenia experiència, ja que soc Agrònom, he estudiat Economia Solidària. Vam començar a fer cistelles ecològiques, però la gent treballava molt lent, eren

En Dani i el ramat, al camí de Marina.

nois de ciutat, tardaven molt, per exemple, en calçar calçots que és una feina ben fàcil. A Duesaigües vam estar-hi quasi dos anys, el projecte funcionava, però pensàvem que necessitàvem més gent amb més empena, i llavors vam anar a Granada i ja vam tornar amb la idea molt clara de tenir un ramat. Però ells no volien, no volien ni tenir gallines, massa feina...

I va haver de buscar un altre lloc.

Buscàvem llocs. Posàvem cartells. I vam caure aquí. Haviem posat un cartell al mas de sota, al Manou, i els propietaris ens van trucar, que també volien fer horta ecològica i tenir ramat. Ells es volien reformar el Manou, i ja els hi agradava que hi fóssim nosaltres com a masovers. Pensaments del 2009, perquè quan va arribar la crisi, van posar-ho en venda. Devia ser el 2012, ja teníem l'Eçkwe, un projecte que estava funcionant molt bé, i era una ruïna moure'ns.

Per sort, un amic que ens venia a visitar, el Xavi, el va poder comprar i vam arribar a un acord; els propietaris es van quedar el mas i nosaltres la terra, unes 30 hectàrees.

Com us va organitzar internament?

Ens vam constituir com associació, el Cingle Vermell, una autarquia de 9 persones fixes. Funcionàvem per assemblea. La idea era viure del que produïem aquí i recuperar oficis antics. Vam estar treballant 5 anys junts, fèiem carbó, pa,

verdura, magdalenes, galetes, formatge, iogurts. Vam créixer molt, però quasi tots eren neorurals, fets a la ciutat. De les 9 persones, 7 tenien carrera, el noi que portava la verdura era alemany i guanyava més amb dues hores de classe d'alemany que pellant tota la setmana. Era un projecte social, tots recorden el bé que es menjava aquí, sempre hi havia bona teca, però les butxaques buides. En una societat de la comoditat, per què treballar tant aquí si amb un sou em puc comprar la verdura?

Llavors comencem a buscar fer transhumància. A més dels problemes interns hi havia poca pastura i poca aigua. I ens va sortir: un alemany ens va proposar ajudar a un noi que volia fer un projecte de ramaderia, a Flix. Els hi vaig dissenyar les granges, els corralers. Els hi vam ensenyar a portar les cabres, a fer formatge. Vam sortir cap a Flix el març del 2020 i la ruta va ser de 8 dies. Ens hi vam quedar 10 mesos, perquè ens va agafar el confinament. I va ser fantàstic, molt emocionant.

Es tractava d'una ruta de transhumància ja establerta?

De cap manera, no sabíem per on anar; la ruta ens la vam haver de muntar nosaltres. Primer vam trucar als ajuntaments i ningú en sabia res; ens vam posar en contacte amb el Grup de Treball de Transhumància i Camins Ramaders coordinat per la Universitat de Lleida i ens van contactar amb el Joan Rovira, que tot just es jubilava, el 6 de gener. Ens va dir: «És més fàcil que aneu al Piri-

Camí ramader de Marina. Itinerari.

neu que a Flix, ja fa cent anys que ningú fa aquesta ruta».

Llavors, en aquesta zona també es feia transhumància tradicionalment?

A tot arreu se'n feia, però és clar, depenia de la mida del ramat. Si tenies 60-70 caps, podies mantenir-les estabulades al corral; es feien les garbes del pollancre, dels freixes, en aquesta època se'ls donaven les fulles de les oliveres... Però els que tenien un ramat gran havien de sortir i potser la gent ja no se'n recorda, però els xaiets i les segalles les enviaven amb el ramat gran.

I quan vàreu tornar de Flix, què us vau trobar?

Quan vam ser fora les cinc persones que quedaven no s'acabaven d'entendre entre elles. Llavors es van reformar els estatuts del Cingle Vermell, i nosaltres vam reforçar l'associació Manou.

Qui conforma l'associació Manou?

Nosaltres i les cabres, amb els pares i d'altres parents. És una empresa familiar. Figura que aquí, a diferència d'altres països, no existeix. Aquí no hi ha forma de constituir-se com a empresa familiar, com a Famiempresa. Ara els pares viuen al Mas d'en Cama.

Com us moueu amb les nenes? I per fer el formatge?

Anem a peu, i acampem. Fem vida de pagès, ens despertem a punta de dia i de seguida fem el formatge. Portem rucs per carregar les olles, la bombona de butà, tota la intendència. Però mira, al Clot del Cirer, al Montsant, hi vam estar tres dies, i d'allí a Margalef hi ha un passador per on els rucs no passaven, i ho vam haver de portar tot al coll, sort que sempre hi ha algú que ens ajuda. Fem un formatge que li diem de transhumància, d'estovalles, de tovallons.

De diners en portem pocs, els formatges fan de divisa. Fem intercan-

El ramat al Cim del Carlit (2.921 m)

vi, formatge per fruita, per embotits... una cosa d'abans que no s'ha perdut, si és possible torna la possibilitat. Hi ha un vincle emocional molt gran. La gent se'n recordava de les cabres, les dones esperant que acabessin de munyir, i ens deien: «què us fa falta?» I de vegades intercanviàvem aigua per llet, perquè en feia falta per les cabres.

I després d'aquesta primera transhumància, n'heu fet moltes més?

Moltíssimes, no hem repetit mai cap camí. Vam estar dos mesos a Margalef, i vam fer nexes amb el parc natural del Montsant. Ens podem quedar cada any a una cova gegant, que ens l'han donat en cessió, ja l'hem adaptat. Allí hi ha el riu al costat. Però ara està sec.

També estem en contacte amb la societat Amics de Puigcerver, i ens quedem uns dies a l'ermita, així els hi netegem el bosc. Sempre s'ha de buscar

pastura, el Priorat ja l'hem fet tot, i el Pirineu és una gran opció.

I d'aquí surt fer el Camí de Marina?

Tot va començar a l'Hospitalet de l'Infant on hi havia un Centre d'estudis que volia recuperar un camí ramader de 4 km. Però per a fer-los, nosaltres, que llavors estàvem a Margalef amb les cabres, n'havíem de fer 96 i volien que ho féssim amb un camió. Al final ho vam fer per terra durant 5 dies i en aquest trajecte va venir una noia encarregada del Camí de Marina. I ens va fer la proposta.

Va ser molt complicat preparar-lo?

Vam estar tot un any demanant permisos. Sort que teníem un equip: la noia que ens va fer la proposta s'encarregava de tots els papers i el Joan Rovira del traçat de l'itinerari i les parades. Després vam anar a vendre la moto als

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, ParçHa 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonaautolica.mercedes-benz.es

ajuntaments. I a França va ser molt més complicat. Encara que tinguéssim com interlocutor l'Ajuntament d'Angostrina, que estava dins de l'associació, després vam tenir molts problemes de permisos per a poder entrar les cabres.

Eren molts ajuntaments?

N'hi havia 28, però se n'han afegit més i segurament el 2024 seran 36. Un ajuntament s'hi afegeix perquè el camí passa pel seu terme. L'avantatge per l'ajuntament és que ja hi ha un grup que li diu quin patrimoni té al seu territori i que s'encarrega de buscar tota la informació sobre, per exemple, un pont medieval que es pugui travessar. Qui té aquesta informació? Doncs el Camí de Marina.

La proposta que fem als ajuntaments és: jo passo amb el bestiar, he de munyir al matí, i dormirem aquí. Si em doneu un lloc per dormir, millor. Proponem activitats: fer formatge, munyir, xerrades... Amb un preu depenent de les activitats que fem. I d'aquesta manera es busquen uns recursos per a poder pagar el desplaçament.

Què és, exactament, el Camí de Marina?

El Camí de Marina neix a Poblet i Santes Creus. Són els monjos que l'any 1050 tracen el camí i el rei els concedeix que sigui públic. Eren propietaris de Les Bulloses i la Serra Madres, a l'actual Cerdanya francesa. Portaven els ramats fins a l'alta muntanya pel Camí de Marina. Després, amb la desamortització, van perdre la terra, però seguia havent-hi pastors que ja no anaven a Poblet, sinó a mar i, per això, el camí acaba a Cunit. Hi havia com a tres branques del camí, la que acaba a Cunit, la que va pel Llobregat i la que va fins a l'Empordà. I totes tres es trobaven al Lluçanès, que es transforma en una terra intermèdia de transhumància.

On el vau començar?

Vam pujar les cabres amb camió fins a la Cerdanya. Vam estar una setmana allí, a Queixans i Llivia pasturant i aclimatant el bestiar. Quan vam pujar, aquí estàvem a 38 graus, en plena onada de calor, i a la Cerdanya estàvem a 8 graus i plovent. Vam trobar un paisatge completament diferent, era com si pastuessin en un camp de golf!

Després vam anar una setmana a Les Bulloses, que era on comença el Camí de Marina. I ens en va passar una de grossa!

El dia que havíem de començar a baixar, s'escapen les cabres i se'n van al Carlit, perquè hi havia un grup de nens que anava d'excursió, i van començar a donar pa a les cabres i elles van seguir-los. Les vam haver d'anar a buscar al cim del Carlit. Tots el que havien vingut per fer la primera etapa del camí fins a Angostrina van haver de marxar sense les cabres mentre nosaltres érem a buscar-les. Vam haver de pujar a cavall i llavors vam buscar un camioner que ens les portés a Llivia. Vam arribar a les 11 de la nit i encara faltava munyir-les i fer el formatge!

Ara entenem la foto de les cabres enfilades al cim del Carlit!

De Llivia passem a Queixans una altra vegada, després anem al Pla d'Anyella, al peu de La Molina, que és un lloc de transhumància emblemàtic, que al seu moment va arribar a tenir 12.000 ovelles. Aquest any hi havia 400 vaques, uns 300 cavalls i 2.500 ovelles.

Al Pla d'Anyella, a la barraca dels pastors, ens vam aturar per fer formatge i d'allí vam anar cap a Castellar de N'Hug. A Alps deixem el Prepirineu, anem baixant i entrem a la comarca del Lluçanès que està molt habituada a la transhumància. Fins i tot els nens volien anar amb nosaltres a caminar amb el bestiar, volien munyir les cabres. En altres llocs, en canvi, els nens sortien

de l'escola a veure'ns passar i aplaudien perquè no estaven familiaritzats amb un ramat. A Santa Eulàlia vam estar a la inauguració del Centre d'Estudis i de Recursos de la Transhumància.

En aquella zona hi ha uns espais que es diuen returades que eren els llocs on podien dormir els pastors, donats per cadastre. Molts d'aquests llocs estan perduts, però nosaltres vam fer nit a un lloc d'aquests.

Arribem a Avinyó i allí ja canvia el paisatge. Un altre paisatge, una altra gent; sobretot haver de travessar autovies, la via del tren, i llavors comences a veure que el progrés no ha estat sensible amb una realitat que tens tres vegades al dia a la taula. Tres vegades al dia et recordes del pagès i del ramader, en canvi, del metge i de l'advocat te'n recordes només quan els necessites, i no pot ser que el progrés es mengi un patrimoni que és el camí ramader.

A l'escola d'Avinyó treballen la transhumància i els alumnes tenen un passaport i cada any fan un tram del camí ramader des d'Avinyó fins a Les Bulloses i els van segellant el passaport.

Com us rebien als pobles?

Hi havia tota una logística quan arribàvem als pobles. Hi havia un pastor gran que coneixia el camí i les parades, ens portava el pinso per a les cabres, si calia aigua ens les portaven les ADF i fins i tot si havíem d'anar un tros per asfalt o pels pobles ens acompanyava la policia. Per tant, a cada poble hi havia una coordinació d'entitats i de gent col·laboradora.

Hi havia llocs que no volien que passéssim per dins del poble per les femtes, i si veiem que hi havia bon rotllo, passàvem per les darreres. A vegades, si l'alcalde o algun regidor no estaven d'acord que entréssim al poble, passàvem pel mig perquè havien de saber que era part d'una via pecuària. El Joan Ro-

VIALMA SAT

Esclofolladora
d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
salsa@maptel.es

Pg La Mussara, 1
VILAPLANA

**PINTURA
DECORATIVA**
Josep M. Garcia

619 233 190
977 815 078
pitxi@lopedris.cat

Arribada a Cunit.

vira, que és molt guerrer, deia: "Doncs ara ens fem una foto davant de l'ajuntament" i ens hi aturàvem més temps.

Pel camí aneu parant per a menjar en algun prat perquè les cabres vagin pasturant?

Depèn. Si anàvem a poc a poc, les cabres anaven menjant. Però si passàvem per un camí pelat, llavors anàvem més de pressa i quan arribàvem a un prat o a una vora de riu amb més vegetació paràvem, esmorzàvem o dinàvem i les cabres anaven menjant. Fins i tot fèiem migdiada!

Quants quilòmetres fèieu al dia i quants dies vau tardar?

Entre 15 i 20 quilòmetres era el normal, però un dia en vam fer 26. Vam estar 23 dies per arribar a Cunit, 282 quilòmetres en total. I vam passar per 41 pobles.

Què voldríeu destacar de l'experiència?

Amb aquest projecte del Camí de Marina hem de fer que la transhumància sigui una cosa nova, no una cosa vella que faci olor de naftalina. Si ara parlem molt de sostenibilitat doncs hem de tornar a la transhumància que és sostenible i no a les ramaderies intensives. Quan

fas un camí que era vell, te n'adones que cada 15 o 20 quilòmetres vas trobant els masos amb les pletes, els corralles que feien fàcil el camí. No com ara que nosaltres havíem de portar tota la infraestructura. I és que estem recuperant un camí que és mil·lenari!

Hem posat filosofia al Camí ramader de Marina. Hi ha moltes coses que es poden aprendre al camí: l'Eçkwe i la Yu'a no van anar a l'escola aquells dies, però van aprendre moltíssim sobre el territori, la vegetació, matemàtiques, cultura tradicional... Fins i tot música. Ens va acompanyar un músic i van aprendre a tocar la flauta, el sac de gemecs. Des de l'escola de Vilaplana se'ns va facilitar que poguessin fer el camí amb nosaltres perquè van saber incloure tot el que van aprendre en els continguts curriculars.

Es tracta de sensibilitat. Ens ho vam trobar a les escoles del camí: a Avinyó, ens hi hauríem quedat, els professors estaven implicats amb el territori, amb la idea, es va generar una sinergia, i tots apreníem.

Què voleu dir amb sensibilitat?

Com amb les mestres, els pastors demanem sensibilitat per part de l'admi-

nistració, no ens poden demanar el mateix que als ramaders d'una integradora; a les integradores tot està sistematitzat: treballen amb la quantitat de pinso, els horaris, però nosaltres treballem amb el temps, amb la terra, i tot és variable.

Vam veure una foto de quan vau arribar a Cunit, amb les cabres dins de l'aigua...

Sí, com una metàfora: els pastors estem amb l'aigua al coll. A Cunit vam fer un manifest i ens hi va acompanyar un pastor de més 80 anys emocionat d'estar amb nosaltres que ens deia: «Si l'administració no ens deixa fer als pastors els que sabem fer, estem perduts, tots estem perduts, perquè el que menjarem, és plàstic». Si una persona amb tanta experiència diu això, i ningú en fa cas, què podem fer? Pensem que el camí ha de servir no només per portar la il·lusió als nens sinó també per fer que algú s'hi enganxi, com els que ens va passar a nosaltres a Granada, que si t'agafa el cuquet de les cabres, ja no el pots deixar.

Com vàreu tornar a partir de Cunit? Perquè el camí de Marina s'acabava aquí.

Exacte, a partir de Cunit, podíem

ENTREAUTOR
BENZINERA*AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

haver tornat per on volguéssim, però per altruisme volíem tornar per Poblet. Ja era diferent, no hi havia activitats per a fer als pobles i anàvem més de pressa, sense quasi aturar-nos. Precisament en aquesta tornada ens vam trobar, en el camí ral que va de Vilafranca a Montblanc, un tram preciós des de la Bisbal de Penedès fins a l'ermita de Santa Cristina que era com de pel·lícula, parets emmurallades, un camí mil·lenari, i en sec tot de ciment, la carretera de Montblanc a Valls que passa pel damunt, el camí tallat... com poden fer això? Sense ni un pas per sota. No sé... qui porta la màquina, l'enginyer que va fer això, per ètica, hauria hagut de preservar la muralla.

S'haurien de reivindicar els camins mil·lenaris.

La paraula reivindicació sona molt bé, però aquí cal mirar quina empresa va construir la carretera, tot carregant-se un patrimoni comú, però com que el camí no estava registrat... si no està registrat es pot destruir.

Així és que s'haurien de registrar els camins?

D'alguna manera ho hem fet en fer el camí ramader. Ens pensem que quan fem servir un camí hi serà sempre, com el menjar, que assumim que hi haurà pagesia que ens alimenti sempre. Però quan s'abandona un camí aquest es perd; per això l'hem marcat. Com que el progrés seguirà i no estem en contra del progrés, si fan una carretera que talla el camí hauran de fer un sota via, o almenys una *alcantarilla* en condicions.

Us vau trobar amb passos sota via complicats?

I tant, d'*alcantarilles* en vam fer moltes, però per algunes no es podia ni passar i també les hem denunciat. Per exemple, a Hospitalet ens vam trobar amb una que era una boca de rasa, un tub de 100 metres, pel qual no pot passar un ramat d'ovelles. El nostre sí, perquè són petites i estan acostumades a tot. Hi ha una normativa i com a mínim, si se'n fa una altra, s'haurà de tenir en compte el pas del bestiar.

Repetireu?

Sí, però amb modificacions. Sortirem de Poblet i passarem per més pobles. Acabarem a Cunit, però amb conceptes més clars del que farem a la platja. 3 mesos i mig amb un camió que ens farà de cuina. També marxarem més aviat, després de Sant Joan. Enguany

vam marxar el 25 d'agost. I abans, a la primavera, en volem fer una de curta, per les ermites d'aquí... les fondes ja no es poden recuperar, però les ermites fan de fonda.

D'aquesta manera fomentem la sostenibilitat. Pensem que el món rural ha de créixer, el que no pot créixer més és la ciutat. El problema no és l'Espanya buida, sinó l'Espanya plena, i nosaltres mirem com generar estructures perquè la tornada al camp sigui gradual i endreçada.

Nosaltres fem un camí transhumant amb les cabres per gaudir, perquè volem, perquè és el més harmoniós. El camí potser no és un camí de flors i violes, però és el que hem triat.

■■■

A veure si saps on és?

Foto de Jordi S. Benet

A Lo Pedrís núm. 93, va sortir el pany d'una porta de les Darreres. Era el pany de la porta de l'hort del Mora. El vau reconèixer?

A Lo Pedrís, núm. 94, tornem a posar el detall d'una altra porta del poble.

A veure si sabreu quina porta és i en quin carrer es troba.

Al poble, tenim elements especials, que tenen valor i història. És important que els reconeguem, que els valorem i que sapiguem on són.

■■■

Trescant entre la Riba i Vilaverd

■ *Ester Borràs Giol*

Tot i que a prop de Vilaplana no ens falta calcària ni passos interessants, aquest cop us proposo d'anar fins a la Riba (Alt Camp) per fer una excursió, curta però entretinguda. Curiosament, tot i que sortim de la Riba, tota l'excursió transcorre pel terme de Vilaverd (Conca de Barberà).

El màxim al·licient és anar resseguint les cingleres de les Roques Caigudes per un sender que s'obre pas entre coscolls, rocs i alguna grimpada. Fàcil si s'està acostumat a aquesta mena de recorreguts. Sobretot no la feu en dies de vent.

Aparcarem al capdavant de la Riba, al costat d'un pont que travessa el riu Brugent, però que no sembla portar enlloc.

Començarem a pujar de seguida, per un sender que ressegueix la paret de la cinglera. Després d'un revolt, a l'alçada d'una torre elèctrica, veurem que el camí es bifurca. Per la dreta és per on tornarem. Ara, continuem enfilant-nos pel sender de l'esquerra, que de seguida ens porta a la carena dels cingles de les Roques Caigudes. Aquí comencem a trampejar roques i vegetació sense cap dificultat, ja que el sender es conserva prou bé.

Trobarem una primera grimpada on ens podrem ajudar amb una corda que es veu força nova. Potser és la que demana més agilitat i traça. Després en vindran un parell més. Entremig podrem visitar una foradada

que, de fet, són dues roques que es toquen. Pel forat es veu la Riba i les seves fumeres.

Passat l'últim tram de corda, més espectacular que difícil, entrem al cingle de la Serra i ens dirigim cap al portell de les Garrigues. A prop hi ha la cova del Drac, formada per l'esllavissada d'alguns rocs. De fet, a partir d'aquí, la sensació és que tot el terreny està trencat. Caos de blocs, diàclasis i castells naturals, com el Castell de la Formiga, conformen un paisatge salvatge. Tot i això, també hi ha restes d'alguna construcció que no

s'acaba de veure clar si és de defensa o d'habitatge.

Precisament en un d'aquest caos, veurem una fita que ens indicarà la baixada fins a la cova de l'Aigua. En realitat, també és el resultat d'una esllavissada, però tan antiga que fins i tot ha tingut el seu temps perquè l'aigua que s'hi ha escolat hagi format petites estalactites.

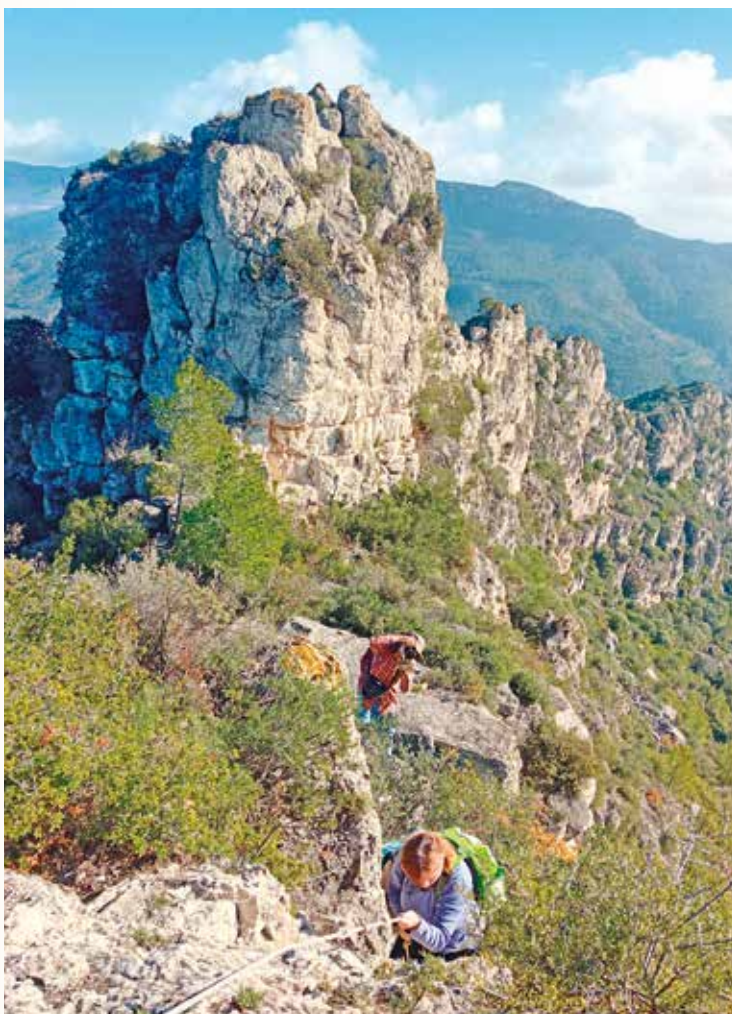
Ens tornarem a enfilir cap a la paret del cingle de les Garrigues, que trampejarem per un pas molt fàcil que es fa caminant.

Des d'aquí hi ha l'opció d'anar cap a la Penya Roja i el grau de la Xina, un sector d'escalada que abans era clàssic, i baixar cap al Brugent i el Clot d'en Goda. Però en aquesta ocasió anirem en direcció contrària, pujant moderadament fins a trobar el camí que segueix més o menys paral·lelament el curs del torrent del Nebot. A partir d'aquí toca anar baixant, seguint un altre sender ben traçat, només malmès en algun punt pel pas de les motos.

Arribem a tocar de Vilaverd, on no cal entrar si no es vol.

Passem a la vora de la carretera i després ja agafem un camí de tros. El camí s'acaba convertint en sender i s'enfila una mica per fer cap a la torre elèctrica on hi havia la bifurcació de senders que hem trobat al començament.

Baixem pel mateix lloc per fer cap al cotxe.

La mort secreta de les paraules

Isabel Salvat Salvat

Es veu que, anys enrere, una dona del poble era coneguda com la *fea* (*fèia*). Deixant de banda el renom, que parlar-ne donaria per una altra secció, aquesta paraula ens va molt bé per comentar la creació semàntica vilaplanenca a partir de paraules castellanques. Mariner va retratar rebé aquest fenomen, assenyalant el significat específic de cada castellanisme respecte a la paraula normativa. De fet, en el número anterior ja comentàvem que *arrojar* s'utilitzava per atenuar la cruesa de *vomitar*.

Un bon exemple d'aquesta creació seria l'adjectiu *acentuat* amb el sentit de "assegut molt còmodament". Segons documenta Mariner aquest castellanisme va entrar a partir de l'escola i la seva semblança amb la paraula assentat va crear aquest creuament (potser s'hi va afegir la idea de l'accent damunt la vocal, tan ben col·locada, tan assegudeta, *asentuada*). També és curiós el canvi semàntic que va seguir, el 2003 ja no volia dir "persona molt ben assegurada" sinó "persona molt ben situada a la feina o a l'escala social, per damunt dels seus mèrits". Aquest desplaçament semàntic potser va ser originat per la relació fonètica entre *acentuat* i *situat* i torna a mostrar rebé la creació a partir del castellà (una espècie d'argot local que permet dir molt amb una sola paraula). Possiblement *acentuat* ja hagi desaparegut, ja que el 2003 només el coneixia el 8,8% de la població.

Tindriem, així, dos tipus de castellanismes; els que ocupen el lloc d'una paraula catalana¹ (*bussón, albornós, acera...*), i

els que representen una creació d'un significat nou a partir del castellà. Poden ser paraules especialitzades o qualsevol castellanisme eventual, pronunciat amb fonètica catalana, que en ser utilitzat serà entès perfectament pels oients, que captaran el matis expressiu que l'emissor li dona². En el meu treball vaig denominar als primers, als que prenen la saba del català, xupons, fent servir aquest castellanisme tan vilaplanenc, i als segons, el que ens permeten ampliar les possibilitats expressives del català, empelts. Evidentment, és llastimós que haguem de recórrer al castellà per dir segons quines coses que podem dir en català, però també ho és que tan sols *patiguem de llengua*³ i no aprofitem els avantatges de ser bilingües.

Tornat a la *fea* (*fèia*), que formaria part dels empelts, Mariner ja havia recollit *feo* (*fè(i)o*) tot assenyalant que tenia un matis de major intensitat que lleig. També va recollir *adefessio*, que era freqüent en frases ponderatives.

El 2003 vaig trobar que tothom el reconeixia *fèio* com a castellanisme, i que s'utilitzava amb intenció de suavitzar l'expressió "molt lleig". Algun parlant va comentar que l'utilitzaria més per fer referència a trets morals que no pas físics. Va ser citat per un 28,9% de la població en preguntar per "una persona molt lletja". A aquesta pregunta només la gent més gran va respondre *adefessio* (26,6%), la gent més jove, a pesar del *adefessio* castellà, no coneixien la paraula. En el seu lloc, a més de *fèio* deien *cardo, horrible, deforme, fetus, desgràcia, monstre* (totes paraules normatives).

Exemple d'ús:

Això que has fet és molt *fèio*.

En agraïment a la mare, que em va fer conèixer l'existència de la *fèia* i a la Carmeta Abelló que em va explicar algunes coses més sobre aquesta dona.

1.- No tenim cap necessitat d'utilitzar-los i la seva existència i ús ens parla d'un passat vergonyós, d'un present poc esperançador i d'un futur nefast per la pervivència de la llengua. Aquests castellanismes fan pensar en un procés de substitució de lèxic català per lèxic castellà; però, possiblement, també fomentin un procés de dissolució, ja que acostumen l'oïda a un sistema diferent del sistema fonètic català amb la qual cosa afavoreixen l'adopció d'altres manlleus (lèxics, fonètics, sintàctics).

2.- Quan feia el meu treball em vaig trobar la Maria Joanpere Altés que em va dir "amb lo palasio (pə'lasíu) que té el príncep". Molt expressiu, molt econòmic, perfecte.
3.- Parafrasejant el títol tan ben trobat d'Enric Larreula: Dolor de llengua (2003). Editorial 3 i 4.

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

EXCAVACIONS I
TRANSPORTS
MIRALLES
SALVADÓ - MARINÉ, S.L.

Horts d'en Serra
Partida la Boella, Polígon 6, n.130
Tels. 977 816 489 - 665 562 648
43365 - **ALFORJA**
mirallesalforja@salvadamarine.com

GAUDÍ
Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de
conduir i armes

Certificats
mèdics d'aptitud
esportiva

Certificats
mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS

Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57

www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com

Tramitació gratuïta de la
renovació del permís de
conduir

ALBERT “DAMO”, et recordem amb estima

■ Grup de Teatre de Vilaplana

Fa poc més de mig any ens deixava l'Albert Ferré Huguet, conegut com l'Albert Damo. Tot i que darrerament havia estat més allunyat de l'activitat social activa per dedicar-se més a casa seva, al conreu de les finques, a la família, als nets... no podem deixar passar l'ocasió de recordar aquell Albert que tant ha aportat a la societat vilaplanenca.

L'Albert va ser d'aquella colla que participava activament d'allò que en podem dir el bé comú, juntament amb el Josep M. Cobit, la Maria Teresa, el Pepitu, la Maria Mundeta, la Maria Rufina, l'Eugeni, el Josep Martorell, el Jaume Gori, Mn. Musté... i alguns que sense voler, ben segur que em deixo.

Els darrers anys el podem recordar com aquell home senzill que arribava del tros amb el seu Pasquali, que parava a la porta de casa del carrer Major, per deixar la seva esposa, el cistell... i després anava a aparcar-lo a l'altra punta de poble. O bé, veient-lo baixar pel carrer nou, amb la seva gorra, amb les botes d'aigua, la ferrada amb el recapte i l'aixada a l'espatlla. Però els no tan joves podem recordar-lo per aquell munt de comèdies, en què només d'aparèixer a escena, ja sabies que alguna n'havia de fer. Era un actor que moltes vegades li va tocar fer els papers còmics, i ho feia d'allò més bé, però els seriosos, també els brodava.

Els que vam tenir la sort de compartir aquesta faceta amb ell, hem de reconèixer que era dels que sempre s'aferrava a la feina, i no a la de protagonista en l'escenari, sinó a aquella feina que no es veu, però que cal fer perquè les coses surtin bé.

L'Albert va ser dels fundadors del Grup de Teatre i també el primer President del Casal Vilaplanenc, una presidència que al seu moment devia suposar molta feina, moltes visites rebudes a casa al vespre, per rebre propostes de millora o queixes d'allò que no acabava de funcionar, però la conclusió és que van fer molta feina i la van fer molt ben feta!

Del treball d'aquell equip de gent, avui podem gaudir d'unes magnífiques instal·lacions, que ja molts pobles del país voldrien tenir. I d'això ja fa més de 40 anys, quan una colla de joves es van posar mans a la feina per començar la construcció de la piscina, però no només la piscina, ja que després van vindre el bar, els vestuaris, la sala, la pista... Es devien fer moltes reunions per organitzar l'Entitat, teatre per finançar les obres, en definitiva moltes hores invertides, altruïstament per al bé comú i del que mai en vam sentir cap queixa.

Així, que tan sols ens queda dir:
MOLTES GRÀCIES, ALBERT!

Albert Ferré Huguet, Jaume Anguera Martorell i Maria Carme Serres Espasa, representant "La Corona d'espines"

LET'S GO

BAR CASAL

**Esmorzar
Dinars
Sopars**

☎ 877 266 691
☎ 607 938 797
📷 lets_go_vilaplana_

Carrer del Casal, 3 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

■ *Montse Argerich*

Seminci i Rec 23

La contadora de pel·lícules, de la directora danesa Lone Scherfig i guió d'Isabel Coixet, entre altres, va obrir enguany la Setmana Internacional de Cine (Seminci) de Valladolid. Molta expectació per aquest melodrama ubicat al desert d'Atacama (Xile) als anys 60, història d'una família en una comunitat de treballadors de les mines de salitre, en un context social i polític que culmina amb el sagnant cop d'estat de Pinochet. Cada dia és igual, excepte els diumenges, que hi ha cine. La filla petita es converteix en una narradora de pel·lícules (*Espartaco*, *Con faldas y a lo loco*, *Senderos de gloria...*) per a tots els que no poden permetre's comprar-ne l'entrada.

Una declaració d'amor al cinema que realça el caràcter consolador que pot arribar a tenir perquè facilita moments de desconexió de la realitat en una vida trista, a vegades tràgica. Però tot plegat ens resulta massa familiar, ja ho hem vist amb Fellini o Sorrentino i també a *Cinema Paradiso*, i és potser per això que acaba resultant una pel·lícula que es deixa veure força bé, i prou.

Una de les projeccions més interessants del festival va ser **Desconocidos**, britànica, d'Andrew Haigh, que po-

dria ser una història de sexe entre dos veïns solitaris i desconeguts i també un conte de fantasmes, però que sobretot és una bellíssima història d'amor sobre un dol no resolt. La pel·lícula ofereix una mescla difícil: realitat i revers, sexe, soledat, turment... tot plegat creïble, molt ben interpretat, acompanyat per una banda sonora excel·lent i una imatge per recordar que tanca el final. Per mi, una peça a veure sens falta.

Lois Patiño, director gallec amb obres molt singulars, com *Costa da Morte* i *Lúa vermella*, va presentar **Samsara** ("Cicle de la vida" en sànscrit) que ja venia premiada del festival de Berlín. En aquesta història sobre la mort i la reencarnació, proposa una experiència molt més sensorial que visual, seguint el viatge d'una ànima en el seu trànsit d'un cos a un altre, des de Laos fins a la costa de Zanzíbar. Sense cap dubte, una pel·lícula arriscada, per la qual s'ha d'estar disposada i oberta. Jo deuria tenir el dia clos i no vaig poder entrar-hi, *mea culpa*.

Una altra pel·lícula molt recomanable és **Fallen Leaves**, d'Aki Kaurismäki, guanyadora del Premi del Jurat a Cannes i candidata de Finlàndia als Òscars, en la línia habitual d'aquest director, desmiti-

ficant el preciosisme nòrdic i dignificant els seus personatges solitaris, de classe obrera, sempre en els marges. Aquí un operari alcohòlic i una reposadora de supermercat que es creuen per primera vegada en un karaoke i troben l'esperança, l'alleujament, enmig de la misèria.

Ofereix una posada en escena magnífica, amb seqüències que sovint et col·loquen als anys 50 o 60, per les

restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILLELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

Cal Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA

Carrer Major, 30 - Tel. 693 058 936
info@calcobit.com - www.calcobit.com

decoracions *vintage* o perquè sona una cançó de Dean Martin a la màquina de discos del bar, però tot està succeint avui... un aparell de ràdio que difon les darreres novetats de la guerra d'Ucraïna et situa.

És una pel·lícula curta (una altra virtut en aquests temps), rica, divertida. Molt, molt bona.

L'Espiga d'Or la va guanyar **La imatge permanent**, el primer llargmetratge de Laura Ferrés. Una mare adolescent desapareix enmig de la nit i cinquanta anys després, una directora de càsting, que treballa en una agència publicitària buscant "gent autèntica" per una campanya electoral, coneix una venedora ambulat amb qui descobreix un buit compartit. Dues dones que havien de retrobar-se, aquella adolescent, ara gran, i aquella criatura, ara adulta; amb actrius no professionals i interpretacions intencionadament inexpressives, entre l'espontaneïtat i la declamació.

Un retrat experimental de diferents generacions, dones que van migrar a Catalunya per trobar feina, que vol ser una reflexió sobre el pas del temps, concretament la sensació que tot es repeteix, que les imatges perviuen, que els ressons del passat es reproduïxen, una rèplica que dona la sensació d'estar en una mena de bucle permanent.

Potser una peli més teòrica que lúdica, un desafiament a no sé ben bé què. Definitivament, no vaig saber lligar les múltiples peces i el resultat se'm fa inconnex. Em sap greu, perquè aquesta directora té molt a dir, n'estic segura, i m'ho estic perdent.

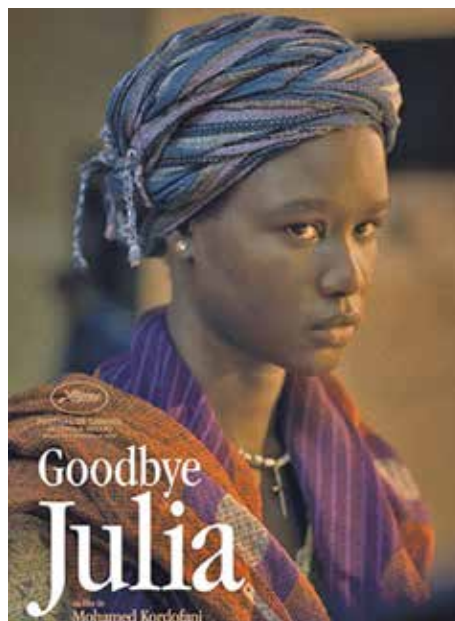
Deixem Valladolid i tornem a Tarragona, on comencen al novembre les projeccions prèvies del Festival Rec. Afro!, amb una selecció de llargmetratges que reflexionen sobre el fenomen

del cinema africà, que alça el cap allunyant-se ja de les potències cinematogràfiques que l'han estat nodrint des de l'època colonial.

La primera sorpresa és **Goodbye Julia**, de Mohamed Kordofani, una pel·lícula sudanesa estrenada al festival de Cannes. Ambientada a Khartum, la història de dues dones, una musulmana, l'altra catòlica, representa els "dos Sudan" en un moment caòtic, de gran tensió, just abans de la segregació.

Una excantant del nord intenta netejar la seva consciència contractant com a minyona la dona d'un home del sud mort "accidentalment". Un relat de la vida quotidiana d'aquestes dues dones, enmig d'un clima d'odi i enfrontament polític, social, ètnic i religiós, en un país ara mateix en guerra. Molt interessant la proposta de presentar la via de reconciliació amb dos personatges femenins que desafien precisament una confrontació exercida fonamentalment pels homes.

Un encert de pel·lícula que ens apropa a la realitat d'un país batut per

la repressió religiosa i patriarcal, el racisme i l'esclavitud, i el que és més valuós, explicat des de dins, lluny de la interpretació i la mirada de l'ull blanc. Us la recomano molt.

En la mateixa secció va projectar-se **La noire de...**, d'Ousmane Sembene, considerat el pare del cinema africà. És una pel·lícula senegalesa del 1966, considerada la primera peça de cinema independent. Basada en un conte del propi director, fa un repàs de la realitat social d'un país, en aquell moment ja independent, on es manté encara la dominació francesa amb la presència dels cooperants de l'antiga metròpolis.

Dona veu a la protagonista, una jove de Dakar que marxa il·lusionada a treballar amb una família francesa a la Costa Blava, el somni de les persones migrades, que es repeteix fins ara, i la decepció d'una realitat explicada per primera vegada des de dins.

La pel·lícula guanyadora del festival va ser **Slow**, un film lituà, de Marija Kavtaradze, força premiat i candidat als Òscars per aquest país. Una ballarina de dansa contemporània i un intèrpret de la llengua de signes, connecten ràpidament en conèixer-se, però a mida que avança la relació sorgeix un fre que (potser) la pot condicionar. L'asexualitat, una condició que també pertany als humans, no sols als àngels, no es mostra habitualment al cine i això fa que aquesta peli suposi un pas endavant en la seva representació.

La intenció de mostrar l'asexualitat no com una absència que converteix a la persona en algú fred o incapaç de manifestar afecte, fa que en alguns moments s'abusi de les mostres de tendresa. És difícil, però, explicar en una pantalla

C. Casal, 3 - 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

i sense paraules que hi ha molt afecte encara que no hi hagi contacte sexual, i no passar-se de mida amb les carícies i abraçades. Cal tenir en compte també que aquests excessos els percebem diferent, potser a mi m'ha semblat massa dolça i per una altra ho han clavet. Ja dic que no és fàcil.

Molt ben pensada la facilitat que tenen els personatges per comunicar pensaments i emocions, ella mitjançant la dansa, a vegades sense música, i ell amb el llenguatge silenciós de les mans, la cara i el cos. Tots dos utilitzen el físic per expressar.

És una obra que posa a prova la capacitat de construir alguna cosa amb dos mons aparentment incompatibles. Una història d'amor una mica diferent, que per mi no ha estat la millor de les millors, però sí, la *pel·li* més segura de si mateixa. Crec que té l'èxit assegurat.

Una altra aposta del cinema africà va ser **Mami Wata** (mite ancestral de l'Àfrica occidental), una pel·lícula nigeriana de C. J. Obasi, centrada en una poderosa deessa del mar, meitat dona i meitat peix, que protegeix els habitants d'un llogaret costaner amenaçat pel control del poder extern. Dues germanes decideixen recuperar les regnes i retornar el poder de la deessa al poble. Mitjançant l'ús de la faula i unes imatges d'impacte s'entrellacen idees polítiques, filosòfiques i teològiques per mostrar com es manté l'equilibri de poder i el desig de controlar-lo. Un relat folklòric fantasiós, carregat de simbolisme amb música i fotografia extraordinàries, un inusual blanc i negre d'alt contrast, sense grisos, que la fa una obra d'art per la contemplació.

Una de les millors peces del festival és **Le ravissement**, francesa, d'Iris Kaltenbäck. Una apassionant història entre una llevadora, completament en-

tregada a la seva feina, i un conductor d'autobús. Una aventura d'una nit, això és el que sembla pel poc interès que té ell a tornar-la a veure, tot i la insistència d'ella; però una mentida i l'inici d'un bucle perillós complica paulatinament les seves vides.

Amb tocs de comèdia i atmosfera de suspens, és una pel·lícula senzilla, amb tres personatges i una criatura, que mostra sense jutjar les etapes d'una espiral descendent. Emocionalment apassionant, commouen els dilemes morals i les relacions complexes que viuen els personatges. Molt bona.

I per acabar, **Ama Gloria**, francesa, de Marie Amachoukeli-Barsacq, una *pel·li* que ens proposa acompanyar durant un estiu una nena de sis anys que té un vincle intens amb la seva mainadera, una dona de Cap Verd que ha de tornar al seu país per tenir cura dels seus propis fills. Està inspirada en l'experiència viscuda per la directora quan de nena va viure l'allunyament de la seva cuidadora i fins i tot, per a fer-la més real, en el càsting es van seleccionar persones que haguessin viscut la mateixa experiència que els papers que havien de representar.

El tema central de la pel·lícula gira entorn dels llaços que uneixen les persones i el sotrac que suposa una separació. A la Cléo, la nena, li marxa l'ama Gloria i se sent profundament abandonada. Aquest és el sentiment que arriba a l'espectador, percep el dolor, al seu costat, perquè la càmera sovint està a l'alçada dels seus ulls. El disseny dels personatges i l'estupenda interpretació per part de les dues protagonistes, especialment la petita, ofereixen un relat tendre, molt de veritat. Una delícia de *pel·li*.

I aquest és el resum d'algunes de les peces triades de dos festivals mag-

VA DE CINE

nífics, la Seminci, amb una llarga i potent trajectòria, i el Rec, molt més petit, però de qualitat equiparable en les propostes, tot i el poc reconeixement que té en la ciutat i rodalies. Continuarem insistint!

AUTOESCOLA LA SELVA

LA TEVA AUTOESCOLA AL COSTAT DE CASA

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154

✉ aelaselva@gmail.com

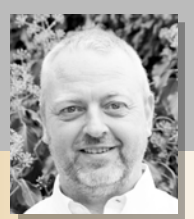
REALE ASSEGUANCES

Agència Reale Selva del Camp

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154 // 630 655 077

✉ arselvadelcamp@reale.es

Ingo Bäder Von Riegen.

Empresari, membre de la junta de Carnissers de Tarragona, Psicòleg i membre d'Oxigeme.

L'actualitat del macrosistema econòmic i les seves conseqüències en el petit comerç

La situació de la COVID-19 va permetre albirar una crisi emergent d'un sistema que ha fet aflorar els problemes estructurals subjacents en un sistema malalt. Aquest ha oblidat el seu origen i això ho veiem reflectit amb la mort vital dels barris i dels pobles, l'alarmant fixació a les noves tecnologies i les seves addiccions, la insatisfacció, el sentiment d'injustícia i d'indignació generalitzada, la fi dels recursos del planeta i, finalment, la desaparició d'un element tan important per la seva funció integradora del teixit social i d'una economia transversal, com és el petit comerç i l'autònom. En ser un problema multinivell, i restringir-me a aquest, seria mirar-lo amb una perspectiva reduccionista i limitant, però és el sector que abordaré com a punt de partida per a explicar la matriu del problema d'una forma, el més breu i senzill possible, des de la teoria General de Sistemes (Von Bertalanffy) i la Teoria del Caos (Ilya Prigogine).

L'ésser humà, com a ésser viu relacional, és creador i originalment nucli de sistemes més complexos o *suprasistemes*, a través de sistemes o subsistemes que orbiten al seu al voltant, com són el sociocultural per a l'intercanvi i transmissió de creences i valors, el polític per a la seva administració i regulació, l'econòmic com a mitjà d'intercanvi i l'ecològic, que ens aporta els recursos naturals necessaris per a viure; tots ells formen un Holosistema o totalitat. La totalitat, en el seu principi de conservació, tendeix funcionalment a mantenir la seva identitat (Entropia).

Aquí ve l'interessant, i és saber on s'ha quedat el petit comerç en tot aquest Caos. El que ha passat és que el sistema macroeconòmic neoliberal s'ha col·locat en el centre i nucli del suprasistema, explicat a través del principi d'Equipotencialitat, ja que una part del sistema (l'econòmic) transcendeix al propi suprasistema i per a mantenir la seva finalitat inicial, assumeix funcions que no són propícies o afins per a la consecució de les seves metes. És a dir, ha generat un *suprasistema* desplaçant o eliminant elements del seu propi sistema (pèrdua de biodiversitat, economies locals, etc.) que ja no els són útils i fins i tot oposades en la consecució de la seva finalitat, col·locant-se com a nou nucli atractor del *suprasistema*, desplaçant del nucli inicial a l'Ésser humà, quedant com un subsistema o subproducte més al qual succionar tots els recursos, junt amb els altres subsistemes polític, cultural i ecològic, sota la inèrcia del nou nucli (macroeconomia) que els ha anat alineant al seu propòsit. A més, hem de tenir en compte que la base del sistema capitalista-liberal actual, es justifica en

la necessitat de creixement continu per a sostenir-se, però hem de reconèixer que aquesta dinàmica és totalment cauduca, limitant i fantasiosa, a causa que els recursos humans, ecològics, energètics i materials són finits, s'estan acabant! L'única opció que li queda a l'actual sistema macroeconòmic és constituir-se com a economia vertical, és a dir, i això és molt important, absorbir altres recursos generats (fagocitant els petits comerços). Amb això s'està creant una concentració de poder de les megacorporacions com ens adverteix el Fons Monetari Internacional (FMI) en l'article d'Andy Robison en la *Vanguardia* (04/04/2019) que suposen un veritable perill per al futur de les llibertats individuals, col·lectives i el declivi ecològic.

Ens podem trobar amb problemes particulars de cada comerç com són, la falta de formació i capacitats d'habilitats transversals per part del professional, els recursos econòmics per a actualitzar-se, les variables externes de cada barri o poble, etc. Després ens trobem amb problemes més específics de cada sector, mancant personal professional, normatives, etc. I finalment les problemàtiques multisectorials o estructurals del sistema que són les actuals i que anomeno en aquest escrit. El petit comerç hem de fer un canvi radical en la nostra percepció de la realitat immediata i abordar-la des d'una visió més àmplia per a ser capaços d'exigir el nostre lloc en el centre polític, econòmic i social. Aquí és on els gremis professionals han de recuperar el seu paper cooperatiu i d'unitat sectorial per a vertebrar les accions que donin les solucions efectives a aquests tres nivells de reptes que es pot trobar el professional i la urgència de dur a terme estratègies conjuntes, col·laboratives i amb una visió holística, amb altres gremis, associacions (veïnals, consumidors, socials, etc.) i organitzacions i administracions públiques donant resposta a les necessitats socials i multidimensionals que puguin fer front a la situació global actual i un canvi en les seves polítiques des d'un abordatge psicosocial i no merament econòmic, retornant al petit comerç el seu lloc d'intercanvi sociocultural i benestar psicosocial, restituint a l'Ésser humà el seu lloc en el centre d'un nou suprasistema, respectuós i equilibrat amb un mateix i amb el planeta.

* * *

Escrit adaptat de l'article complet en <https://www.centreatman.com/post/la-actualidad-del-macrosistema-económico-y-sus-consecuencias-en-el-pequeño-comercio>.

■ ■ ■

Lidia Lafarga

Màster en Neuropsicologia Clínica
Gerontòloga Social / Treballadora Social
Docent

Els beneficis de la Música durant l'envelliment

La música és una excel·lent medicina per a l'ànima, però també per al cos. Quan sentim una cançó que fa molt de temps que no sentim, des d'algun moment concret de les nostres vides, s'obren les portes de la memòria i ens veiem immersos en els records. És com una clau que obre totes les experiències associades amb el record de la cançó, ens trasllada en el seu moment i en el seu lloc.

El procés d'envelliment es desplega en una seqüència complexa de canvis que tenen lloc en diferents nivells (biològic, psicològic i social). L'envelliment, en conseqüència, ha d'abordar-se des d'una perspectiva multidisciplinària, d'acord amb aquesta diversitat de nivells.

La musicoteràpia pot desenvolupar, millorar o restablir relacions socials i augmentar la comunicació, la qual cosa suposa una millora de la convivència a la residència geriàtrica i un treball preventiu d'afeccions tan pròpies d'aquesta etapa com són les depressions, els sentiments de rebuig i de solitud, la sensació de buit, la manca d'autoestima i d'altres.

Va ser el Dr. Andrus (1955), qui en referir-se a la música com a teràpia fonamental de suport a la feina amb persones grans, assenyalava que: "La música és ideal per al tractament dels pacients geriàtrics i amb problemes de demència, a causa de la gratificació i la sociabilitat que pot derivar-se de l'experiència creativa. L'estímul verbal del ritme simple és molt efectiu amb pacients en els quals ha disminuït la relació amb la realitat". Aquest important comentari dona suport de manera ferma a una de les idees sobre les quals podem

fonamentar que, bona part de la nostra teràpia amb música, i és la referida "al treball específic del ritme amb aquests tipus de malalts, i d'altres amb malalties neurodegeneratives, ja que desencadena en els pacients, com per exemple els d'Alzheimer, processos psicomotrius, neurològics, que d'alguna manera influiran especialment en els sentiments, emocions, percepcions i afectes de tots ells".

Permetent recordar un acte, que ni una fotografia li pot permetre. Escoltar un so, una melodia, una cançó pot portar-nos una infinitat de sensacions, emocions o estats d'ànim. La música té aquest poder. Ens pot treure un somriure, una rialla, malenconia, alegria, tristesa... una emoció.

I això és només un exemple de com utilitzar la música com a teràpia. I d'això s'encarrega la Musicoteràpia.

La musicoteràpia aplicada a l'envelliment, és una disciplina que s'encarrega de proporcionar teràpies alternatives a la medicina convencional a través de la música, actuant sobre la part física de l'ésser humà, de la persona gran. A través d'ella podem aconseguir múltiples beneficis, ajudant a les persones a la seva dinamització, proporcionant estats d'ànim positius que redundin beneficiósment en la salut de les persones. Provocant que les persones hagin de realitzar un esforç físic (moviments de braços, mans, cap, tronc, etc.), involucrant així parts del cos que es poden trobar afectades per algun deteriorament.

També podem estimular habilitats cognitives més deteriorades com la memòria (recordant motius rítmics, melòdics i reproduint, evocant records

musicals del passat), l'atenció, la concentració, una millora en l'orientació temporal i en l'expressió verbal.

Després de la pràctica d'una sessió musical amb persones grans, trobem una millora notable en les relacions socials i en la integració i participació amb el seu entorn. En edats avançades, el deteriorament cognitiu és molt palpable i és molt difícil l'aprenentatge de conceptes nous. La musicoteràpia ens proporciona, als equips professionals, les eines necessàries per poder desenvolupar aquest aprenentatge creatiu, musical, utilitzant el cabal emocional dels mateixos participants. Combatre frustracions, fracassos i desànim; sentir-se emocionalment viu i capaç de continuar aprenent; augmentar l'autoestima; l'autopercepció d'una forma menys dura i el ressorgiment de la sensació d'èxit i progrés. Potenciant el manteniment del seu nivell d'autonomia el major temps possible i el d'adaptabilitat a aquesta nova etapa vital.

"La música va més enllà de les paraules i té el mateix significat que les emocions". Potser no puguem expressar paraules ni emocions, però segur que en la música trobarem aquestes paraules que ens falten per poder expressar tot allò que en un instant vam sentir i que l'oblid ens limita com poder-ho expressar.

"La música és per a l'ànima, el que la gimnàstica esdevé per al cos".

Naixements

JORDI OLIVAN TORRALBA - 17 de març

Victòria Helena Westwood
Pàmies, 29 de març

Genís Cavallé Conejo
24 de maig

Bruc Virgili Pau
22 d'agost

Àxel Altés Skruch
2 de novembre

Casaments

**Meritxell Miracle Gibert
& Maurici Montané Gil**
25 de maig

**Aina Güell Llorba
& Pol Mestre Lucas**
30 de setembre

**Gisela Pau Salvat
& Jaume Virgili Prades**
18 de novembre

**Clara Balsells Llauredó
& Gerard Virgili Galindo**
2 de setembre

**Denise Roif Arellano
& Albert Juanpere Toral**
11 de novembre

**Carla Torruella Mestre
& Sara Castrillo Arellano**
26 de novembre

Necrològiques

2022

Jordi Mariné Anguera, 90 anys, 27 de desembre.

2023

Albert Ferré Huguet, 81 anys, 17 d'abril.
Juanita Huguet Ferré, 101 anys, 7 de maig.
Josep Oriol Virgili, 22 anys, 5 d'agost.
Helena Huguet Mugico, 39 anys, 17 d'agost.
Josep Prades Favà, 93 anys, 6 de novembre.

EL PREGÓ DE LA FESTA MAJOR 2023

Genís Torres Aymamí**6 d'octubre de 2023**

Bona nit a tothom, Alcalde, Regidores, Regidors, Vilaplanencs i Vilaplanenques.

Gràcies per haver-me convidat a fer el Pregó de la Festa Major. Per a mi és un privilegi, però també em fa una mica de por, ja que no estic acostumat a parlar en públic. Per tant, espero la vostra comprensió.

Quan el Josep i la Mireia em van proposar de fer el pregó els vaig dir que no, però quan em van dir que podia parlar del que volgués, m'ho vaig repensar i vaig dir que sí.

La majoria ja em coneixeu. Vaig néixer a Vilaplana l'any 1943, tinc 80 anys i soc jubilat. El 1968 em vaig casar amb la Margarida i vam tenir dos fills, i ara tenim una jove i dues netes a qui estíem molt.

Tota la vida he fet de paleta. Vaig començar a treballar als 15 anys, quan vaig acabar d'estudiar a l'escola de Vilaplana, i ho he fet durant 50 anys, dels quals 24 o 25, ho vaig fer al costat del meu pare, que és el qui em va ensenyar l'ofici. També he treballat amb els meus fills durant 18 anys, però amb qui he treballat més temps, és amb el Pere Ramon. Són 45 o 46 anys que hem treballat junts.

Actualment faig de jubilat-pagès. Cada dia vaig un ratet a cuidar la verdura, els avellaners, els olivers, però la veritat, cada dia més desanimats per tota la situació dels preus de l'avellana, per la sequera que patim, i sense descuidar el mal que ens fan els *jabalins* al tros.

Feta la introducció, us vull donar les gràcies a tot el poble per haver-me deixat entrar a les vostres cases per fer les obres. Sempre es comença tirant parets a terra i això fa molta pols i runa, i al segon dia, molts ja ho deixarien estar, però clar, s'ha de tirar endavant i llavors, ja no se'n poden desdir.

He fet de tot durant aquests anys. He treballat a l'Escola de Vilaplana, a les clavegueres, al Cementiri, al Campanar, a l'Església, a la Cooperativa, a les antenes de la TV, al Refugi, a l'Església de la Mussara, al Casal. I feines d'arreglar moltes teulades, cuines, banys, escales, feines agrícoles (basses, casetes), cases de nova construcció i treballs a altres pobles del voltant.

LES CLAVEGUERES:

Quan jo era molt jove es van fer les clavegueres per tot el poble i molta gent ja ho va empalmar a la general,

però moltes cases no ho van fer, ho havien de guardar per adobar el terreny, però en poc temps, tothom ho va anar empalmar, ja.

Lo més fàcil era travessar la paret de la casa al carrer, sempre per sota el fonament, ja que totes les cases no tenen més de dos pams de fonament. Totes les rases, fetes a pic i pala, per l'amo de la casa o per algun jornalier, perquè no hi havia màquines.

L'AIGUA: (1962-1963)

El 1962-63 va venir l'aigua i casi tothom va empalmar com a mínim una aixeta a l'entrada de la casa i un safareig, i altres, l'aixeta més a la cuina. Més endavant ja es van començar a fer bones instal·lacions, amb plom i dipòsit d'uralita a les gorfes perquè tingués més pressió. I ja es van començar a treure les comunes i posar vàters, i quan van arribar els *calentadors* de butà, es van començar a fer els quartos d'aseo i dutxes i aigua calenta a l'aigüera.

Tants canvis va fer que hi hagués poca pressió i molta gent va posar bombes. Ara, en l'actualitat, tot va amb bombes de pressió, per a l'aigua, la calefacció o aire condicionat. També hi ha el tema de les plaques solars, però això ja és més nou.

ELS BAIXOS:

Es van començar a fer obres als baixos quan van arribar les màquines de cavar. La gent treia la mula o l'animal que tenia a casa per llaurar i es van comprar un tractor, una *coret*... i llavors modificaven l'entrada, eixamplaven la

Genís Torres Aymamí, S.L.**CONSTRUCCIONS I OBRES**

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

porta, tant per les màquines com pels cotxes. El 80 o 90% de les obres van ser per eixamplar les portes i adequar els baixos per fer el garatge i també per posar les calderes de la calefacció i el dipòsit de gasoil. Avui en dia moltes cases tenen més d'un cotxe i sort en tenim dels pàrquings de l'Ajuntament, que a les cases ja no hi caben.

LES VIVENDES:

Moltes obres es feien quan es casava un fill o una filla. S'arreglava l'habitació o comuna. Res més. Si hi havia una finestra vella, no es tocava i l'entrada i les escales, com estiguessin. Abans la gent convivía amb les obres. Si es feien la cuina nova, feien el menjar a l'altra habitació amb un fogó de petroli o butà. Vaig aprendre que al menjar tothom hi posa el mateix, però a cada casa té una olor diferent.

Amb el temps, les obres es van anar fent diferents, integrals, tot a terra, envans nous, portes i finestres noves, banyera, bidet, cuines grans. Les finestres ara tanquen bé, però abans a les cases, a l'hivern feia molt de fred. A part del foc a terra, també es posaven estufes de llenya i després, calefaccions de llenya i gasoil. Actualment, és amb energia solar i electricitat. Ara es treuen els bidets i les banyeres per a posar-hi dutxes.

Hi havia moltes cases que enrajolaven un tros de les gorfes o una habitació per a les avellanes. Era molt important cuidar les avellanes. Avui en dia, les pobres avellanes ja no entren ni a casa, només per la Festa Major per torrar i moltes vegades ja les comprem torrades.

LES GORFES:

La transformació més gran va ser a les gorfes. De la teulada de canya es va passar a la de *matxembrats*, damunt dels cabirons de fusta. Després ja es van fer les bigues de formigó, ferro i més recentment, amb planxes aïllants pel fred i per la calor.

Moltes es van arreglar per a posar gallines o es van fer obres per fer granges. Més tard la gorfa es va convertir en vivenda, fent un pis per família amb transformació de tota la casa, començant per les escales.

Sempre que es feia una reforma era imprescindible pujar a la teulada per fer un repàs de les goteres, i el que podia, feia la teulada nova, però molta gent, no.

Molta gent tenia pomes esteses i quan pujaves a aquella gorfa feia aquella olor tan bona.

Los trastos de les gorfes també han canviat molt. Abans hi havia coses velles, mobles vells, que llavors els antiquaris es van cuidar de *llimpiar-ho*. Però en acabat, a les gorfes si van començar a veure mobles més nous, los ràdios vells, la cuina de butà que quan s'espallava es guardava uns quants anys. Els últims anys de treballar, ja fa quinze anys, ja s'hi trobava la màquina de cosir que no servia, la màquina d'escriure, l'escalètric... i més cap aquí, ja hi havia algun ordinador.

Les *fatxades* eren de pedra vista, llavors es van arrebossar i ara la moda torna a ser de pedra vista. D'aquí a uns anys, igual es tornen a arrebossar. Ja ho veurem.

FESTA MAJOR

Abans feia les obres el qui podia, clar. L'amo de la casa havia de preparar-ho tot: l'arena, treure els guixots, buscar cabirons. Avui en dia, amb un cop de telèfon ho tenim tot i per a tots els gustos i butxaques. Tots vivim amb més comoditats, però s'ha hagut de sortir a treballar a fora del poble i ha sigut la clau per salvar-lo, sense oblidar la pensió dels jubilats, que si no fos això, hi hauria més feina.

LA FESTA MAJOR:

Tots els actes de la Festa Major, abans, es feien a cal Rito. La Festa durava tres dies. El primer dia i el segon, i al tercer dia li deien el dia del gos, i era per a dormir.

Abans de començar la Festa, havíem d'anar a cal Rito a treballar un dia o dos. Arreglàvem rajoles que es movien, els lavabos, el quarto dels músics, que era al costat de l'escenari. Sempre s'havia de fer alguna cosa. I quan s'acabava la Festa Major, sempre havíem d'anar a desembossar els vàters o el sífo de la claveguera.

Ara la Festa Major és molt diferent, dura molts dies, farcits d'activitats per a tots els gustos i edats. Abans venien forasters, la majoria familiars, que arribaven un dia o dos abans i marxaven al cap d'un parell de dies. Ara tot és molt diferent. La gent va i ve en hores.

Esperem que aquesta Festa Major sigui un èxit, com últimament passa, i que vingui molt de jovent per ajudar-nos a pagar. Però no ens enganyem, que sort de la Diputació que també ens ajuda.

Moltes gràcies per haver-me escoltat tan atentament, i sols em resta dir:

Bona nit a tothom!

**VISCA VILAPLANA I
VISCA LA FESTA MAJOR!**

Vilaplana 2023 Festa Major en imatges

Pregó.

Presentació Exposició Palmira Jaquetti.

Cronoesescalada al Campanar.

Taller de Bestiari i elements festius per anar a la Cercavila.

FESTA MAJOR

Cercavila amb el Carrascllet i els gegants d'Alforja.

Actuació musical de Le Mème i el Lluert de foc de Castellvell, a Plaça de la Riba.

Participants del Taller d'Origami.

FESTA MAJOR

Inflables i jocs infantils.

Baixada d'Andròmines de la Planeta al carrer Jaume I.

Cinema: Un cel de plom.

Concert Jove P.A.W.N. Gang.

FESTA MAJOR

Concert Jove Mushka.

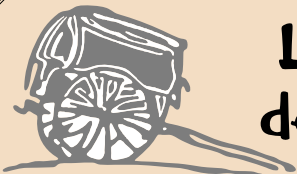
Humor parlant amb Franquesa.

Activiats a la Planeta.

Exposició de les pintures del Mussart.

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Mòbil 687 415 898 - www.latartrana.es

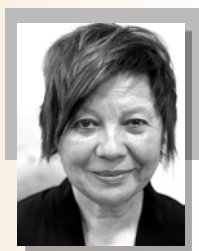
Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens
instaljf@tinnet.cat
Tel. 620 272 212

■ *Magda Montlleó Llauredó,*

Regidora d'Igualtat

Declaració institucional amb motiu
del 25 de novembre de 2023

Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència vers les Dones

A vui, 25 de novembre, Dia internacional per a l'eliminació de la violència vers les dones, afirmem ben alt i clar que la lluita contra les violències masclistes és una lluita col·lectiva que necessita de tota la societat. Perquè les violències masclistes no són un fet aïllat ni privat. Perquè les violències masclistes són un dels principals problemes de seguretat pública que té el país. Perquè no són un problema de les dones. Són un problema de tota la societat.

En les darreres dècades hem viscut al nostre país un canvi profund en el rebuig social a aquesta violència estructural contra les dones. Per arribar fins aquí ha calgut posar nom a les diferents formes que adopta i assenyalar tots els àmbits en què es produeix. També ha estat fonamental que tant les dones com els homes aprenguéssim a identificar els fets que constitueixen violència masclista i, de manera cabdal, a responsabilitzar els agressors en lloc de culpabilitzar les dones que la pateixen per allò que han fet o no han fet.

Aquest canvi no s'ha produït perquè sí. Ha sigut fruit d'una intensa lluita feminista que ve de lluny, en l'àmbit social i comunitari, en l'àmbit laboral, en l'àmbit cultural o en l'àmbit esportiu, i que també ha guanyat un espai central a les institucions polítiques i les administracions públiques. S'hi destinen més recursos que mai per als serveis especialitzats d'atenció i recuperació de les dones i de les seves filles i fills.

Per això és inevitable que se'ns esgotin les paraules de condemna i que ens preguntem amb dolor: "per què no s'aturen les violències contra les dones?", "per què no s'acaben els femini-

dis?", o "per què no deixen d'augmentar les denúncies?".

Prenguem consciència que amb l'augment del rebuig social i la fermesa de la resposta institucional no n'hi ha prou. No afrontem un esprint sinó una carrera de fons. Tenim encara molt normalitzades actituds i comportaments masclistes de menyspreu, ridiculització, control o dominació envers les dones i els seus cossos. I massa sovint encara costa desprendre's dels estereotips sobre les víctimes i sobre els agressors, dels dubtes sobre la intenció de la víctima o supervivent que denuncia la situació de violència i de la complicitat o camaraderia amb l'agressor.

Aquest estiu tothom ha pogut veure com un fet ocorregut davant les càmeres i difós arreu del món no era suficient per obtenir en un primer moment una reparació àgil a la violència viscuda. Tothom ha pogut veure igualment que, perquè això passés, ha estat necessari tot un clam social d'indignació davant la manca de diligència de qui tenia la responsabilitat d'actuar, d'aquells que van aplaudir unes excuses injustificables, dels que van pressionar o qüestionar la reacció de la víctima i dels que varen ser tous en els seus comunicats o van callar massa dies. Tothom ha pogut veure igualment que, amb el clam "#S'haAcabat", les jugadores de futbol no denunciaven només aquests fets, sinó que posaven el focus en un conjunt de desigualtats que cal adreçar per garantir la

no-repetició i per fer efectiva la igualtat.

Aquest és el pas que necessitem fer totes i tots cada dia per acabar amb les violències masclistes. El silenci i la inacció no són respostes neutrals, sinó que donen suport a l'agressor, a la impunitat i a la reproducció de les violències. Cal trencar tots els silencis i tenir un paper proactiu en la prevenció i la detecció. Totes i tots som observadores i observadors d'unes violències que pateixen moltes dones del nostre entorn (familiar, d'amistats, laboral, educatiu, grups de xarxes socials, espais d'oci, al transport públic o al carrer) per part d'homes del nostre mateix entorn.

Totes i tots podem evitar que es produeixi la violència intervenint i denunciant comportaments agressius, discriminacions i desigualtats. Podem contribuir a establir estàndards sobre què és acceptable i què no ho és en el nostre entorn, podem ajudar a reconèixer comentaris o comportaments intolerables, incloent-hi aquells discursos negacionistes de les violències masclistes, i empènyer així a superar les normes culturals patriarcales de la nostra societat. Podem cridar l'atenció sobre la situació de violència perquè s'aturi i exigir al nostre centre de treball, associació o espai d'oci que apliqui adequadament el protocol que està obligat a tenir.

Així mateix, totes i tots tenim també un paper cabdal en la resposta immediata després de la violència. Com a amiga o amic, familiar, company o

Divendres, una vintena de persones ens vam aplegar a la plaça de la Vila per llegir el Manifest en contra de la violència envers les dones. Com que feia molt de vent, vam fer l'acte a l'entrada de l'Ajuntament. En rotllana i entre tots, vam llegir el Manifest. Fa feredat el nombre de dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles. A Catalunya, enguany, ja en són catorze. A l'Estat espanyol, passen de cinquanta. No deixarem de treballar per erradicar aquesta xacra que arrosseguem fa tants anys.

companya de feina, veí o veïna, podem ajudar a qui ho està patint a identificar els indicis de la violència patida o dels factors de risc per la seva vida. És especialment important donar-li suport emocional, ajudar-la a superar la por, l'aïllament, la vergonya o el sentiment de culpabilitat que pot provocar la violència viscuda, assegurant-li que no és culpa seva, que som al seu costat i que la podem acompanyar als serveis especialitzats que es troben arreu del país o trucar al telèfon 900 900 120.

Les institucions polítiques del país —Generalitat de Catalunya, administracions locals i entitats municipalistes— ens comprometem a dedicar tots els es-

forços i recursos necessaris per garantir el dret de les dones a una vida lliure de violències masclistes. Sabem que hem treballat molt, però encara hem de fer-ho molt més: amb la diligència deguda, amb una resposta integral i amb polítiques públiques transformadores i valentes

Però, per erradicar les violències masclistes, és imprescindible la implicació de tothom. Cadascú i cadascuna de nosaltres podem ser agents de canvi. Aixequem totes les catifes, trenquem tots els silencis i tinguem totes les alertes activades per prevenir, detectar i reparar les violències contra les dones. Prenem partit per aturar d'una vegada per

totes la principal vulneració dels drets humans de les dones i per acabar amb el seu últim responsable: el patriarcat i la ideologia masclista que el sustenta.

Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA

CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

DIA DE LA GENT MÉS GRAN

Homenatge a les àvies i als avis de més de 80 anys

Enguanys, la Festa de la Gent més Gran la vam celebrar el diumenge, dia 22 d'octubre.

Després de la Missa, a l'Església, la Coral Floc d'Alforja, en va oferir un esplèndid concert d'homenatge pels nostres avis i àvies.

A 2/4 de 3 de la tarda, vam fer el dinar de celebració, a la Sala del Casal.

Ens vam aplegar una seixantena de persones, entre les àvies, els avis i els acompanyants.

Vam poder gaudir d'un dinar i d'una estada molt agradable.

Dinar de l'Associació dels Jubilats de Vilaplana

GENT GRAN

L'Associació de Jubilats i Pensionistes de Vilaplana, el diumenge 26 de novembre, vam celebrar el Dinar de Germanor a la Sala del Casal. Ens vam aplegar seixanta-sis persones, que vam gaudir d'un dinar en bona companyia i amb molt bon ambient. Després de dinar, vam rifar plantetes per als assistents. Vam concloure l'acte cantant les dues cançons de l'Associació.

EL PULSÒMETRE

■ *La Redacció*

Pugen els enllaços matrimonials.

Acabem aquest 2023 com un dels anys on més joves parelles han formalitzat la seva relació, signant un contracte matrimonial. Vuit parelles del poble i tres més de fora vila és el total. Als darrers anys aquests contractes havien anat a la baixa i s'optava per viure en parella, però sense compromisos legals.

Per tant, puja l'amor formalitzat amb contracte. L'enhorabona a tots els nous matrimonis.

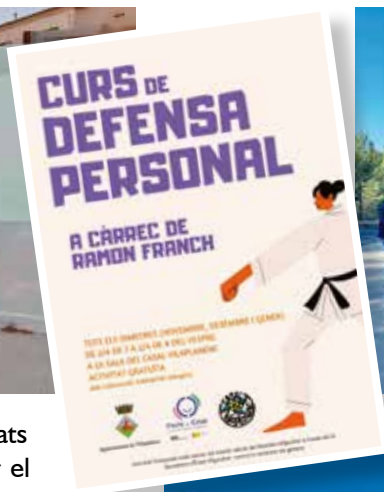
Baixen els serveis secrets d'intel·ligència de Vilaplana.

El passat 15 de novembre una operació dels Mossos d'Esquadra va desmantellar una gran plantació de marihuana en una casa, al bell mig de Vilaplana.

És sabut que aquestes plantacions són un dels negocis més lucratius d'avui en dia i les plantacions proliferen per tot arreu. Sembla que aquesta banda feia força temps que explotava la plantació, però el què ningú s'esperava, era tenir-la tan a la vora.

Així doncs, és una mica preocupant que una infraestructura d'aquesta magnitud passés desapercebuda. Caldrà obrir més els ulls, tots plegats.

ACTIVITATS D'IGUALTAT, a Vilaplana

Hem pogut materialitzar un parell d'activitats que teníem pendents de feia temps: Pintar el mural de la rotonda i fer el Cours de Defensa personal.

El Mural, dibuix de la Dolça Mujico, finalment aquest final d'any hem pogut fer dues sessions.

A la primera sessió, vam passar el dibuix a la paret. Ho vam fer una tarda-vespre, projectant el dibuix amb un projector. El Xavier Huguet Mendizàbal va ser qui va dibuixar el mural, a partir de la projecció del dibuix de la Dolça i d'anar mirant l'original.

A la segona sessió, vam començar a pintar el dibuix. Ho vam fer un matí i, amb una bona col·laboració, vam avançar força. Vam tenir tres pintores i un pintor, i això es va notar (la Nati, l'Adela, la Melanie i el Vier, que va fer les barreges per aconseguir els tons que havia dibuixat sa mare, la Dolça).

Confiem que aviat puguem trobar un matí per poder-lo acabar.

El curs de Defensa personal, interès de les joves vilaplankenques, també l'hem pogut fer efectiu. Una vintena de dones es van mostrar interessades, però són unes quinze les que poden seguir el curs. El monitor que imparteix el curs és el Ramon Franch, que té una àmplia formació en aquest tema.

Ens diuen dues de les assistents:

Les classes de "Defensa personal" ens fan estar més segures de nosaltres mateixes. Aprenem a controlar la respiració, a saber mantenir la calma, a afrontar els moments de por, de pànic i a saber tenir la ment freda en els moments de perill. També aprenem tècniques físiques per poder-nos defensar de les agressions. Tot i que hauria de ser un treball

que es fes a les escoles i als instituts, estem molt contentes de fer aquest curs. És bo poder anar segures pel carrer i estar preparades per si alguna vegada ens haguéssim de defensar.

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

instal art

- Disseny, fabricació i
- muntatge de rètols.
- Impressió digital,
- vinils per a vehicles,
- envans, mampares i
- mobles d'oficina

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3
La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📷 @instalart.laselva

Jornada de Neteja de l'Entorn de la Mussara

Podem observar diferents elements que indiquen que la consciència de la importància de mantenir un medi natural net i lliure d'escombraries ha anat en augment. Sovint s'organitzen jornades de neteja arreu del territori que són molt necessàries per eliminar la brutícia que s'hi ha anat acumulant al llarg dels anys i que contamina i degrada l'entorn.

A Vilaplana, els últims quatre anys s'han realitzat diverses jornades de neteja de l'entorn urbà i periurbà dins del moviment "Let's Clean Europe". La darrera va ser el passat 18 de novembre, en aquesta ocasió liderada i organitzada pel Grup Excursionista de Vilaplana i en la que també hi van col·laborar les organitzacions Somereta Lliure, Fridays for Future Vilaplana i l'Ajuntament del poble.

Concretament, es va centrar en la neteja de l'entorn de la Mussara. Es van organitzar dos grups de treball. El primer va treballar a la Font del Roure i al poble de la Mussara i, el

segon, en la neteja i condicionament del camí de Campanilles i la part inicial del Camí de les Torres.

Va ser una jornada amb gran èxit de participació. Es va fer palès que les zones més brutes són aquelles en les quals hi ha espai per estacionar els vehicles, com per exemple, la zona d'aparcament de la Font del Roure, que és on es van recollir la major part de les deixalles; principalment tovalloletes i seguit de plàstics i peces abandonades de vehicles. Per contra, des que l'accés al trànsit està limitat per arribar al poble de la Mussara, les deixalles que s'hi abandonen han disminuït significativament.

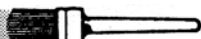
La jornada es va allargar fins al migdia, moment en el qual els diferents participants van poder gaudir d'un esmorzar ofert per l'Ajuntament.

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**

C. del Casal, 3

pintura decorativa

**Alvar Juanpere
Olivé**

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS

Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU

C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA

Tel. mòbil **667 273 477**

alvarjuanpereolive@hotmail.com

**Solució
PA i DROGUES**

Drogues: marihuana, haixix, cannabis, heroïna, cocaïna, alcohol, tabac, ayahuasca, èxtasi, opi, LSD, GHB.

Productes de pastisseria: llonguet, baguet, pa de Viena, xapata, ensaïmada, croissant, magdalena, coca de recapte, xut, bunyol, coc.

I la coca i la xocolata poseu-les a la llista que vulgueu!

LES NOTÍCIES DE MUSSAGATS

Sembla ahir, però el 23 d'octubre va fer tres anys de la nostra primera reunió amb l'ajuntament per oferir-los la nostra ajuda per controlar les colònies de gats que hi havia a Vilaplana. Aquell dia va començar la nostra aventura. Vam ubicar tres punts d'alimentació autoritzats per l'Ajuntament, els hi vam fer una estructura perquè no es mullés el menjar quan plou i l'ajuntament va instal·lar uns dispensadors de pinso. Cada dia els alimentadors autoritzats visiten els punts per posar pinso i aigua fresca. Aquesta actuació ens permet portar un control dels gats per veure si en falta algun, si n'hi ha algun de nou o algun de malalt, en definitiva, comprovar que tot vagi bé.

Estem molt contents perquè fa poc tenim una regidora de l'ajuntament, que a la vegada és sòcia, i també alguns membres del Grup de "jóvens". De fet, els joves controlen una de les colònies. Amb aquest fet tenim assegurada la continuïtat de MUSSAGATS i, en definitiva el benestar dels gatets, en un futur.

Us volem posar al corrent d'algunes de les coses que ens han passat enguany:

Aquest 2023 hem esterilitzat un total de 29 gats, (18 femelles i 11 mascles). Aquesta tasca no és fàcil. Estem parlant de gats de carrer, en molts casos gats ferals. Això comporta moltes i moltes tardes senceres dedicades a muntar gàbies, controlar que entrin els que no estan esterilitzats, ja que en moltes ocasions n'entra algun que ja hi està o algun que no té l'edat adequada i llavors s'ha de tornar a deixar anar. Alguns ens ho han posat veritablement difícil, com la Pepa, que ens va fer treballar quatre

tardes, perquè no volia entrar, però en aquest i en la majoria dels casos ho hem aconseguit.

Hem posat el nostre granet de sorra pel bé dels gatets de municipis veïns, com és el cas de l'Aleixar, Maspujols o Arbolí. Ens hem desplaçat fins allí per ensenyar-los tot allò que hem anat aprenent en aquests anys de treball voluntari. Ara funcionen com qualsevol associació, a poquet a poquet van controlant la seva població felina.

Actualment, estem fabricant cases de porexpan perquè dormin calents a l'hivern.

Us volem explicar de manera individualitzada algun dels casos que hem viscut i que, la major part de les vegades ens ha donat força per continuar amb la nostra tasca. Per exemple:

El Núvol: Tenia una greu infecció a l'ull, no tan sols li perillava l'ull, sinó que també, la vida. Segons ens va dir el veterinari, si no l'haguéssim ajudat, la infecció li hauria pogut passar a la sang i no hi hauríem pogut fer res més. Així, que el vam capturar i el vam tenir dos mesos en una casa d'acollida. En tractar-se d'un gat feral, el vam haver de tenir en una gàbia gran perquè tingués el seu espai i poder-li fer el tractament. Li posàvem 3 tipus de gotes cada 6 hores i també li administràvem antiinflamatoris, a més a més, se li havia administrat antibiòtic injectat. El vam portar diverses vegades al veterinari, fins que ens va dir que ja el podíem tornar a deixar anar al carrer. Gràcies a tot això, avui el Núvol porta una vida normal.

El Lenny: Un soci ens va avisar que hi havia un gatet petit que semblava que estava malalt. De fet, feia molts poquets dies que havia aparegut a la co-

lònia junt amb el seu germanet Kart. Ens va costar, però el vam poder capturar amb la gàbia trampa i el vam portar al veterinari. El van adormir per poder-lo examinar i poder-li treure sang per fer unes analítiques. Sembla que el Lenny només tenia desnutrició i paràsits interns. Se li va administrar desparasitant injectat i el mateix dia el vam poder tornar a la seva colònia on l'esperava impacient el seu germanet.

El Gucci. Al gener va aparèixer un gatet nou. Era molt manso i estava esterilitzat, li vam passar el lector de xips i vam comprovar que no en tenia, així que li vam ensenyar on era el punt d'alimentació. L'alimentador d'aquell punt va anar fent un seguiment i va poder veure que s'havia adaptat perfectament a la colònia i que els altres l'havien acceptat a la gran família. La casualitat va fer que al cap de vuit mesos una veïna el reconeixes i el retornés a la seva família que l'havia estat buscant molt de temps sense aconseguir trobar-lo. Aquí voldríem remarcar la importància de tenir els animals *xipats*, que de fet, s'ha de fer per llei. Si hagués disposat de xip, l'hauríem pogut retornar a casa seva immediatament. El Gucci en realitat és el Mus, i avui torna a viure feliç a casa seva.

El Pumba: Una voluntària es va adonar que el Pumba tenia un bony a la panxa, així que ens vam afanyar a portar-lo al veterinari. De seguida li va diagnosticar una hèrnia molt grossa i el va operar. Tot va anar bé, però al cap de pocs dies l'alimentador que li anava fent un seguiment es va adonar que la ferida se li havia obert i el vam haver de tornar a portar al veterinari. Per sort, ara el Pumba ja està curat i porta una vida del tot normal.

Gatets

El Lenny

El Pumba

La Nata i el Zazú

La Rasa: Va aparèixer a la rasa de Vilaplana (d'aquí el seu nom). Era una gateta molt petita i tenia molta por, ens vam passar tot el cap de setmana intentant capturar-la, posant la gàbia trampa i tornant-hi cada dos per tres per veure si l'havíem capturat. També vam intentar agafar-la tirant-li una tovallola gran a sobre, però ella s'amagava entre els esbarzers i ens ho posava molt difícil. Finalment, el diumenge a les 11 de la nit, aconseguíem agafar-la. L'endemà la vam portar al veterinari perquè tenia una greu infecció als ulls. Després de seguir el tractament, vam aconseguir curar-la. Actualment, és en una casa d'acollida esperant la família que es mereix.

El Max: És un gatet preciós que no es mereixia lo que li va passar. La seva família va canviar de casa i el van deixar abandonat a la seva sort. El vam capturar diverses vegades i el vam intentar ubicar en algun punt d'alimentació, però ell sempre tornava a "casa seva" esperant que tornessin les persones que tant l'havien traït. Afortunadament, vam aconseguir trobar-li una família perfecta per a ell. Li va costar una mica adaptar-s'hi, però amb paciència la història del Max ha tingut un final feliç.

La Pepa: Va parir dos gatets en una de les colònies. Malauradament, un va desaparèixer i l'altre, **el Tito**, va caure en una bassa, però va tenir la sort

La Pepa i el Tito

que una persona se n'adonés i el pogués rescatar. La Pepa i el Tito avui estan feliçment adoptats per una família de Vilaplana.

La Queen: Sembla que va néixer amb una malformació a la poteta de davant. La vam portar al veterinari que li va posar una fèrula per intentar corregir-li en la mesura del possible. De fet, no va servir de gaire cosa, però vam descartar una trencadura, un esquinç o qualsevol altra lesió. Avui la Queen, junt amb la seva mare, també ha estat adoptada i encara que coixeta, porta una vida normal.

A la nostra aventura no tot han sigut flors i violes, també hem viscut moments molt durs. Ens vam veure obligats a adormir a la **Madalena**, perquè el veterinari ens va dir que la seva malaltia no tenia cura i estava arribant a la fi. El **Cherry** i el **King** ens van deixar a conseqüència d'atropellaments, i vam trobar el cos de la **Rigy** sense vida, ja que feia dies que estava malalta, però no havíem aconseguit capturar-la.

Volem explicar que no només es tracta d'alimentar als gatets. Darrere de tot hi ha la gran feina del dia a dia que no es veu, però que hi és. També volem assumir la nostra responsabilitat d'evitar que els gats molestin a les persones que no en són tan amants com nosaltres, d'aquí la importància que estiguin esterilitzats, alimentats, controlats i amb totes les necessitats cobertes. Aquesta és la manera d'aconseguir una bona convivència entre ells i els veïns.

ASSOCIACIONS

La Samsa i el Pumba

Però tot això, a més de feina, també té uns costos econòmics. L'Ajuntament col·labora amb les esterilitzacions i una part de l'alimentació, però la resta de pinso, les urgències, les pipetes que els administrem perquè no tinguin paràsits, la medicació en cas de malalties o accidents... surt de les quotes dels socis, de les rifes, de les paradetes de manualitats, etc. Tota ajuda és poca.

Per tant, si et sents identificat amb nosaltres, ens pots ajudar de moltes maneres. Pregunta'ns i t'informarem, però només fent-te soci pots contribuir i molt al benestar dels més desafavorits, els gatets de carrer, i si no et sents tan identificat amb l'associació, però decideixes ajudar-nos, també contribuiràs a fer que els gatets es tornin pràcticament invisibles i es quedin tranquils a les seves colònies sense molestar.

No ens cansarem mai de vetllar pel seu benestar. S'ho mereixen, ells no tenen la culpa d'haver nascut al carrer.

Moltes gràcies per ajudar-nos a ajudar-los

mussagats-vilaplana@hotmail.com
<https://www.facebook.com/mussagats-vilaplana/>
<https://www.instagram.com/p/Clq4ANG>
[NLPa/?igshid=MDJmNzVkMjY=](https://www.instagram.com/p/Clq4ANG)
 Telèfon de contacte: 649 773 936

Salvat
SERRALLERIA, ALUMINI, INOX I PVC

**Polígon Industrial Borges 1 - C. de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP**

☎ 977 817 438 ☎ 615 222 771 🌐 www.alusalvat.net

📱 [serralleria i alumini salvat](https://www.facebook.com/serralleria-i-alumini-salvat) 📱 [serralleria i alumini salvat](https://www.instagram.com/serralleria-i-alumini-salvat)

✂ Tot tipus de tancaments en alumini

✂ Automatismes per a portes metàl·liques

✂ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY

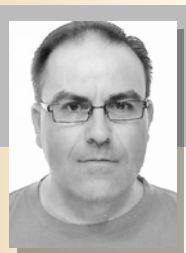
✂ Fusteria d'alumini K.Line i fusteria metàl·lica

✂ Treballs amb acer inoxidable

✂ Finestres d'alumini exterior i fusta interior

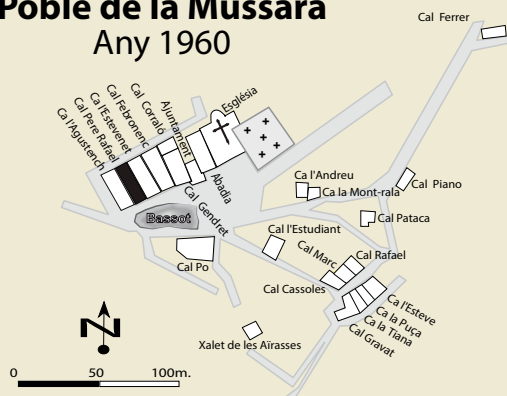
✂ Portes seccionals

MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA

■ *Joan Serra Ferré*

Poble de la Mussara Any 1960

CAL PERE RAFAEL

ALTRES NOMS:

La casa també era coneguda com a Ca la Roja.

SITUACIÓ

És una de les cases situades en la renglera de l'església, davant del bassot. Era mitgera entre Ca l'Estevenet i ca l'Agustenich.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Com la resta de cases del poble, està totalment enrunada. Segons fotografies antigues, la casa constava de planta baixa més un pis superior.

Tot i que segurament tenia molts més anys, la primera referència de la casa data de 1877, quan hi nasqué Maria Abelló Robert (Registre Civil).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), la casa quedà totalment abandonada el 1954, quan la família de Josep Robert Robert (Pep del Pou) marxà cap a Vilaplana. La família estava formada per en Pep i la seva filla Lina. En Pep i la Lina provenien del Mas del Pou, mas que abandonaren el 1947. Abans d'establir-se a cal Pere Rafael, feren estada a ca la Mont-rala.

La casa era propietat de Pere Agustenich Juanpere (Pere de la Roja), resident al Mas del Cisterer de Mont-ral.

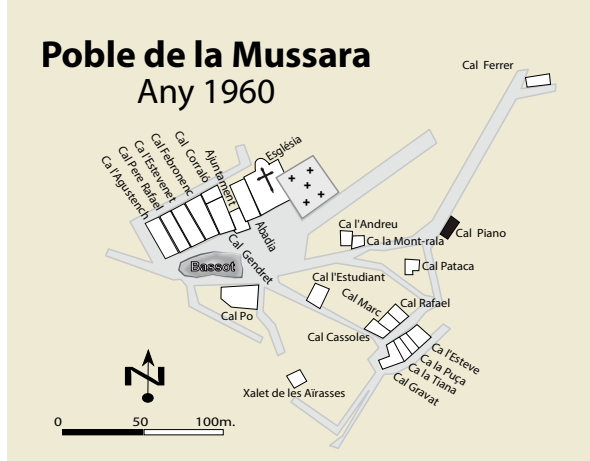
NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom de la criatura
1877	D	Maria Abelló Robert
1881	D	Dolors Abelló Robert
1888	H	Esteve Robert Balañá
1890	D	Maria Robert Balañá
1892	H	Antoni Robert Balañá
1897	H	Joan Robert Balañá

Font. Registre Civil de la Mussara, Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

Autor desconegut. Col·lecció de Joan Serra.

CAL PIANO

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), la casa quedà totalment abandonada el 1929, quan la família de Salvador Cavallé Abelló (Cassoles) anà a viure a ca l'Estevenet.

La casa era propietat de Francesc Juanpere Climent (lo Piano) que vivia a Reus.

SITUACIÓ

Casa aïllada. Toca al camí de les Tosques, és molt propera a cal Pataca.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

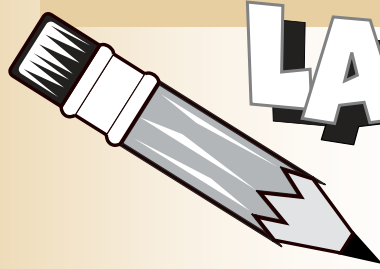
Com la resta de cases del poble, està totalment enrunada. Segons fotografies antigues, la casa constava de planta baixa més un pis superior. Tot i que segurament tenia molts més anys, la primera referència de la casa data de 1883, quan hi nasqué Josep Juanpere Dolcet (Registre Civil).

NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom de la criatura
1883	H	Josep Juanpere Dolcet
1902	D	Maria Juanpere Roig
1924	H	Victorí Cavallé Gebellí

Font. Registre Civil de la Mussara, Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

LA FRESA

Dibuixem

EL TIÓ

Infantil 3

■ CORALL

■ GERARD

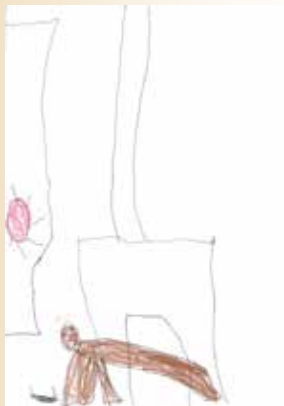

■ YOSEF

Infantil 4

■ ABRIL S.

■ ARC

■ MIQUEL

■ NURA

■ OLIVER

Infantil 5

■ ABRIL F.

■ ANIOL

■ FALCÓ

■ JANA

1r

■ MIQUEL

■ BLAI

■ ETNA

■ LLUC

2n

■ MARTÍ

■ GUIM

■ INÉS

■ JORDÀ

■ MOHAMED

■ NUA

■ SAMUEL

■ ARLET

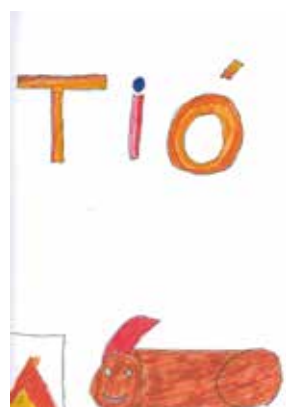
■ BERTA

■ BRUNA

■ MONTSANT

■ YU'A

4t

■ ADAM

■ ÀGER

■ JOFRE

■ JULIA

■ ONA

■ ROC

■ TIAN

■ HOU-DA

■ PEP

■ RAI

■ EÇKWE

■ IRIS

■ LAIA

■ MARC

■ SORAYA

HALLOWEEN COMPETITION

■ *Cristina Sanvisens Cabré*

Com cada any, els alumnes de l'escola Cingle Roig van celebrar la nostra entranyable Castanyada amb danses i cançons tradicionals catalanes. A més aquest curs, dins de les mateixes dates, la mestra d'anglès va oferir la possibilitat de donar cabuda a la festivitat que celebren els països anglosaxons, tenint en compte que des de l'àrea de llengua anglesa s'hi engloba el treball dels seus costums. Així doncs, en aquest tast de Halloween, es van realitzar diverses manualitats a l'escola tot i que la més vistosa es va fer casa amb ajuda de les famílies. Els nens i les nenes havien de decorar una peça de roba o complement terrorífic que més tard lluirien al pati de l'escola a ritme dels balls que havien preparat. El jurat format per mestres va considerar guanyadors/es pels seus complements: Falcó Pubill pel barret més original, Etna Serramià i Montsant Aluja per les peces més divertides, Jofre Pellicé per la més elaborada i Eçkwe Giraldo per la més terrorífica. En resum, un matí terroríficament divertit!

■ ■ ■

■ *Maria
Teresa
Llauradó
Anguera*

Corona de Nadal

És tradició per Nadal en moltes cases preparar una corona de Nadal. Aquesta vegada en farem una que es pot portar a la taula, i a més a més, gaudir menjant-la, ja que amb pasta de full, es poden fer meravelles. Gairebé, tot el que ens proposem.

Aquesta Corona, avui és salada.
Amb la millor sobrassada de Mallorca, la de @xescrina de @cancompany i el seu porc negre mallorquí, que viu com un *maharajà*, pasturant per les extensions de les terres que tenen a Inca!!!

Us en faig cinc cèntims...

Can Company és innovació i tradició a la vegada. És la materialització de la fusió entre les coses de tota la vida i l'aplicació de tècniques, matèries primeres, eines i idees avantguardistes, innovadores i inclús, arriscades, en l'àmbit de la xarcuteria de la mà del Mestre Xesc Reina.

Can Company va néixer el 1960, al cor de Mallorca, fruit de la feina de moltes generacions d'una família d'agricultors mallorquins. Una part de la família es dediquen a la producció i comercialització de cereals i farines obtingudes a partir de les finques que exploten a Mallorca. A l'interior de l'illa tenen una fàbrica que produeix la seva pròpia llaavor certificada de cereal, i les farines i pinsos per alimentar el seu propi ramat. És l'especialista i el productor més gran d'animals de raça autòctona de Mallorca, en concret del porc negre mallorquí. És propietari d'una fàbrica artesanal a Inca on s'elaboren diversos tipus d'embotits de gran qualitat i es preparen les carns més selectes. Una altra àrea d'activitat, és la producció de fruites i hortalisses, especialment patata de qualitat per a l'exportació als millors i més exigents mercats europeus.

Xesc Reina, mestre xarcuter, creador de sabors i esvalotador del -de vegades immobiliista- món dels embotits, és únic aco-blant bons productes amb encert i intuïció. És un extraordinari creador de sabors a qui sobra creativitat i valentia.

Des de l'abril del 2015 vesteix la jaqueta de Can Company i combina la seva imaginació amb la tradició mallorquina més arrelada. Artesania i creativitat es donen la mà per crear receptes tant impossibles com senzilles, saboroses i sinceres.

Xesc, a l'empara de Can Company, conserva i respecta la cultura alhora que redescobreix productes i sabors: alguns oblidats, altres per revelar. Investiga la història de la cuina mallorquina i intenta tornar-la a explicar amb altres paraules, però amb la mateixa essència.

Xesc practica una cuina gambera i quasi extraterrestre amb les seves combinacions.

Podeu entrar a la seva web i en sabreu moltes més coses,

www.cancompany.es

Ara anem per feina:

Necessitem:

- Una làmina de pasta de full
- Sobrassada Can Company, evidentment. N'hi posem al gust, però tenint en compte la mida de la pasta de full que tinguem
- Un tall de formatge, tipus brie
- Un ou batut per a pinzellar
- Llavors de sèsam i llavors de xia, per decorar

Estendrem la làmina de pasta de full i en un cantó i amb un motlle d'estrella, tallem vuit estrelles, de les quals, 4 les farem amb sobrassada, de la mida d'una nou i les taparem amb les altres 4 estrelles.

La resta de la làmina, la untarem de sobrassada de llarg a llarg i hi posarem el formatge ben estès al costat, i llavors ho estirem, ho caragolem per fer la forma rodona de la corona. El farcit el podeu fer al gust, per exemple: amb espinacs, panses i pinyons, amb xocolata, amb poma, nous i formatge... Sigueu imaginatius!!

Enganxem, damunt de la corona, les quatre estrelles amb l'ou batut i pinzellem totalment la corona. A continuació hi tirem les llavors per damunt i ja ho tindrem llest per anar al forn.

Preescalfem el forn a 200 °C. Enforenem la corona, i al cap de 5', baixem la temperatura a 160° aproximadament, i la deixem coure uns 20', fins que vegem que estigui torradeta i ja la tindrem llesta.

Si us la mengeu tèbia, molt millor, els sabors són més intensos.

A gaudir-ne...
i molt Bones Festes!!!

Pa i drogues

El mes passat Vilaplana es va despertar un dia trasbalsada per una operació dels mossos d'esquadra. Quan es van conèixer els fets, molts no ens podíem acabar de creure que el forn artesanal on de petits havíem anat a comprar pa (aquells "llengüets" que dèiem naltros) s'hagués pogut reconvertir en una indústria tan productiva amb el total desconeixement dels veïns.

Per això en el passatemps d'avui hem agafat molts tipus de drogues, les hem barrejat amb el pa, i les hem posat ben amagades en aquesta sopa de lletres. Hi heu de buscar drogues i coses de menjar de les que podem trobar en un forn de pa. A veure de quin tipus en trobeu més!

F. Mariné Tost

A	C	B	M	A	R	I	H	U	A	N	A	O	M	D	A
M	O	F	I	N	T	E	A	N	W	E	N	C	S	I	P
A	C	O	C	R	R	P	I	Y	I	S	A	T	X	E	S
J	A	I	D	O	T	S	X	K	O	B	E	U	T	U	P
U	I	A	I	Z	X	S	I	B	A	N	N	A	C	E	T
A	N	N	T	E	P	E	X	T	I	A	M	O	S	Y	N
S	A	H	N	B	R	E	I	O	P	M	C	Z	X	L	P
A	N	R	A	N	E	L	A	D	G	A	M	T	O	L	A
N	U	D	I	R	R	S	Q	E	D	T	D	S	C	I	C
E	S	L	L	O	N	G	U	E	T	N	A	L	O	A	S
I	X	B	R	E	E	N	R	I	O	L	S	O	L	T	A
V	I	A	T	A	U	E	D	R	U	L	N	Y	A	Ç	U
E	R	G	P	I	C	R	O	I	S	S	A	N	T	A	H
D	H	U	R	A	A	K	T	P	O	D	E	U	A	M	A
A	Ç	E	P	I	T	X	E	O	F	E	G	B	L	I	Y
P	O	T	O	E	S	A	E	G	L	O	H	O	C	L	A
R	E	N	S	A	I	M	A	D	A	W	B	T	L	A	S

TABACS

ALIMENTACIÓ

Quevinres Vilaplana

667 780 154

OBERT DIUMENGES I FESTIUS (10:30 h-14:00 h)

GEL, PA, CONGELATS, POLLASTRES A L'AST, BEGUDES FRESQUES

AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.

Els moixons
del terme

Verderol

Verderol (Emberiza citrinella)

*Bones Festes i
Felice Any Nou 2024*

Foto: Josep M. Toset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

AJUNTAMENT
DE VILAPLANA